

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZAVODA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

2022.

Broj: 01-02-08-11-3-2912-7/22

Sarajevo, juli 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II.	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	10
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI ZAVODA	12
5.1	Uvođenje u pravo korištenja lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH	13
5.2	Izrada cijena i cjenovnika zdravstvenih usluga iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja	15
6.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE.....	16
6.1	Izrada i donošenje finansijskog plana i plana poslovanja.....	16
6.2	Izveštavanje.....	18
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	18
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	18
7.1.1	Prihodi i primici	18
7.1.1.1	Prihodi od poreza	18
7.1.1.2	Neporezni prihodi	19
7.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	19
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	19
7.1.2.1	Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda.....	19
7.1.2.2	Rashodi Fonda solidarnosti FBiH	21
7.1.3	Finansijski rezultat.....	27
7.2	BILANS STANJA	27
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	27
7.2.1.1	Novčana sredstva.....	27
7.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	27
7.2.1.3	Kratkoročna razgraničenja	28
7.2.2	Stalna sredstva	28
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	29
7.2.4	Izvori sredstava	30
7.2.5	Popis sredstava i obaveza.....	30
7.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	31
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA.....	31
9.	JAVNE NABAVKE.....	33
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	36
V.	PRILOZI	40
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	40
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA.....	40

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zavod)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zavoda na 31. 12. 2022. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovio Zavod.

---

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike, pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Zavoda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zavoda za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Preuzete su obaveze za lijekove i potrošni materijal, kao i liječenje u inostranstvu, iznad visine utvrđene u posebnom dijelu Finansijskog plana za 2022. godinu u iznosu od 11.288.501 KM, što nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 7.1.2.2 Izvještaja);**

2. Komisije za izdavanje saglasnosti za liječenje osiguranih osoba FBiH nisu primjenjivale Uputstvo o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, niti je obavljena periodična evaluacija terapijskog liječenja pacijenata, što nije u skladu sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti i „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“ (tačka 5.1 Izvještaja);
3. Plan javnih nabavki lijekova koji se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti nije sačinjen uz jasno definisanje predmeta i pojedinačno procijenjene vrijednosti nabavki, čime nije osigurano transparentno provođenje javnih nabavki, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 9. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Zavoda u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Iako je Zavod poduzeo aktivnosti prema nadležnom ministarstvu, Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH vezano za osiguranje potrebnog iznosa sredstava iz Budžeta FBiH za finansiranje Fonda solidarnosti, u 2022. godini nisu obezbijedena sredstva za njegovo finansiranje u zakonom propisanom iznosu. Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje ostvareni su u iznosu od 177.314.360 KM, dok su prihodi iz Budžeta FBiH iznosili 28.500.000 KM, što predstavlja samo 16% sredstava koja su se trebala uplatiti iz Budžeta FBiH u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju (tačka 6.1 Izvještaja);
- Zavodom od 2015. godine upravlja privremeni Upravni odbor, imenovan na tri mjeseca, što nije u skladu s članom 102. Zakona o zdravstvenom osiguranju. Navedeno može imati za posljedicu nerješavanje problema iz nadležnosti Zavoda (tačka 4. Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Zavoda odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zavoda, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28. 7. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršilaca u jedinici za internu reviziju kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.*	Liste čekanja pacijenata voditi na obrascima i sa svim potrebnim podacima, kako je utvrđeno Uputstvom o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, koje je donio Upravni odbor.	5.1
3.*	Vršiti periodičnu evaluaciju terapijskog liječenja pacijenata lijekovima sa Liste lijekova Fonda solidarnosti i izvještavanje o provedenom monitoringu i evaluaciji, u skladu sa „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“.	5.1
4.*	Sastanke komisija za utvrđivanje prava korištenja lijekova održavati jednom mjesečno, u skladu sa „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“.	5.1
5.	Izvještaj o izvršenju finansijskog plana Zavoda dostavljati nadležnim institucijama do 5. marta tekuće godine za prethodnu godinu, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	6.2
6.*	Stvarati obaveze do visine sredstava utvrđenih finansijskim planom Zavoda u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	7.1.2.2
7.	Potraživanja po osnovu paušalne naknade (dio koji pripada Zavodu) evidentirati na propisanim bilansnim pozicijama, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.1.2
8.	Revalorizaciju stalnih sredstava vršiti u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika Zavoda.	7.2.2
9.*	Okončati aktivnosti na raspodjeli spornih predmeta „sukoba nadležnosti“ iz perioda 2001-2006, s ciljem utvrđivanja iznosa dugovanja po kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, te izmirenja obaveza nastalih po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.	8.
10.	Blagovremeno vršiti usaglašavanja potraživanja i obaveza nastalih po osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, s ciljem tačnog iskazivanja stanja potencijalnih obaveza i potraživanja u pomoćnoj kao i vanbilansnoj evidenciji Zavoda.	8.

11.	Preispitati utvrđene modalitete prebijanja koji se odnose na međusobna dugovanja po osnovu ino osiguranja, s ciljem omogućavanja ispravnog knjigovodstvenog evidentiranja svih nastalih promjena kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, u skladu sa zakonskim i drugim propisima koji su na snazi u FBiH.	8.
12.*	Plan javnih nabavki Fonda solidarnosti donijeti uz jasno definisanje predmeta i pojedinačno procijenjene vrijednosti nabavki, u skladu s Procedurama za pripremu i provođenje postupaka javnih nabavki, kako bi se osiguralo transparentno provođenje javnih nabavki, shodno Zakonu o javnim nabavkama.	9.

---

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (7)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
  - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Odluka o načinu izvršavanja finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2022. godinu (sa izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2022. godinu);
- Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2022. godinu (sa izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2022. godinu);
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Zakon o apotekarskoj djelatnosti;
- Odluka o listi lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Statut Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH; kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zavod je vanbudžetski fond, upisan kao javna ustanova kod nadležnog suda za registraciju na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju² i Odluke Vlade FBiH³ o početku rada Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH.

Obavlja poslove iz nadležnosti u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Statutom Zavoda, koji se odnose na: vršenje poslova u vezi s izradom standarda i normativa obaveznog zdravstvenog osiguranja, obavlja poslove izrade podzakonskih akata u vezi sa ostvarivanjem prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, vođenje evidencija u oblasti obaveznog zdravstvenog osiguranja, osiguravanje vođenja jedinstvenog informacionog sistema obaveznog zdravstvenog osiguranja, praćenje politike provođenja i unapređivanja obaveznog zdravstvenog osiguranja i koordiniranje rada kantonalnih zavoda u tom domenu, planiranje i prikupljanje sredstava Federalnog fonda solidarnosti, obavljanje poslova u vezi sa izradom obračuna sredstava Federalnog fonda solidarnosti po namjenama sa izvještajem, obavljanje poslova u vezi sa izradom obračuna ukupnih sredstava ostvarenih i utrošenih u zdravstvu FBiH sa izvještajem, izradu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje, ostvarivanje zdravstvene zaštite u inostranstvu, izradu cijena zdravstvenih usluga iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja, kao i obavljanje drugih poslova koji se odnose na rad Federalnog fonda solidarnosti, a proizilaze iz zakona i drugih propisa, te podzakonskih akata.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju u okviru Zavoda obrazovan je Fond solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Fond solidarnosti) s ciljem ostvarivanja jednakih uslova za provođenje obaveznog zdravstvenog osiguranja u svim kantonima, za određene prioritetne vertikalne programe zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju BiH, kao i za pružanje prioritetnih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističkih djelatnosti osiguranim licima na teritoriji Federacije BiH. **Fond solidarnosti osnovan je kako bi se svim stanovnicima FBiH osigurali jednaki uslovi prilikom pružanja tačno definisanih zdravstvenih usluga domaćih zdravstvenih ustanova i putem liječenja u inostranstvu, kao i da se osigura kupovina lijekova za najteža oboljenja.**

Sredstva Fonda solidarnosti osiguravaju se iz doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, Budžeta FBiH i drugih izvora, u skladu sa zakonom i odlukom Vlade FBiH.

Organizacija i sistematizacija poslova u Zavodu uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Zavoda, a čine je: Služba za sistem zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, Služba za inostrano osiguranje i liječenje u inostranstvu, Služba za opće i personalne poslove, Služba za planiranje i ekonomiku, Služba za finansije, računovodstvo i trezorsko poslovanje, Služba za informacione tehnologije, Služba za medicinsko-farmaceutske poslove i Služba za internu reviziju. Sistematizovano je 56 radnih mjesta, a na 31. 12. 2022. godine u Zavodu je bilo zaposleno 50 radnika, od čega je 46 zaposleno na neodređeno vrijeme i četiri na određeno vrijeme.

Sjedište Zavoda je u Sarajevu, na Trgu heroja broj 14.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

---

² „Sl. novine FBiH“, br. 30/97, 07/02, 70/08, 48/11, 36/18, 61/22

³ Odluke Vlade FBiH V. broj 107/98 od 14. 5. 1998. godine

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2022. do aprila 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Zavoda za 2021. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Zavod je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Nerealizovane preporuke	
1.	Izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršilaca u jedinici za internu reviziju kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.
2.	Liste čekanja pacijenata voditi na obrascima i sa svim potrebnim podacima, kako je utvrđeno Uputstvom o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, koje je donio Upravni odbor.
3.	Vršiti kontinuirani monitoring i periodičnu evaluaciju terapijskog liječenja pacijenata lijekovima sa Liste lijekova Fonda solidarnosti, u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti.
4.	Sastanke komisija za utvrđivanje prava korištenja lijekova održavati jednom mjesečno, u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH.
5.	Stvarati obaveze do visine sredstava utvrđenih finansijskim planom Zavoda u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.
6.	Pravo na korištenje lijekova po posebnim programima odobravati po osiguranju dodatnih finansijskih sredstava, u skladu sa Odlukom o listi lijekova Fonda solidarnosti FBiH.
7.	Okončati aktivnosti na raspodjeli spornih predmeta „sukoba nadležnosti“ s ciljem izmirenja obaveza nastalih po osnovu inoosiguranja.
8.	Plan javnih nabavki Fonda solidarnosti donijeti uz jasno definisanje predmeta i pojedinačno procijenjene vrijednosti nabavki, u skladu s Procedurama za pripremu i provođenje postupaka javnih nabavki, kako bi se osiguralo transparentno provođenje javnih nabavki, shodno članu 3. Zakona o javnim nabavkama.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dato je ukupno 12 preporuka, od čega je pet novih i sedam preporuka koje su već date u Izveštaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu (sedam nerealizovanih preporuka⁴).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu menadžmentu date su dvije preporuke, od kojih je jedna implementirana do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, a za drugu preporuku nisu preduzete aktivnosti. Preporuka koja nije implementirana ponovit će se u Izveštaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Zavod u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁵ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁶ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Rukovodstvo Zavoda odgovorno je za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u Zavodu. Rukovodstvo je odgovorno i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima i dobrim praksama interne kontrole), poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

Pravilnikom o radu uređeni su zaključivanje ugovora o radu, prava i obaveze radnika i poslodavca, prestanak ugovora o radu, te druga pitanja od značaja za radnika i poslodavca. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uređeni su unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta sa brojem izvršilaca i uslovima u pogledu stručne spreme, rukovođenje, programiranje i planiranje rada i dr. Sistematizovano je 56 radnih mjesta (uključujući direktora i zamjenika direktora).

Sačinjena je mapa poslovnih procesa u februaru 2022. godine. Zavod je donio Registar rizika, kojim su uređene mjere upravljanja rizicima i registar rizika. U okviru registra rizika, rizici su navedeni u pisanoj formi, utvrđene mjere za postupanje po rizicima i odgovorne osobe/službe za utvrđeni rizik. **Ovim aktom nije jasno utvrđena obaveza odgovornih osoba za procjenu i izvještavanje o procjeni postojećih i pojavi novih rizika u poslovanju, što je potrebno s obzirom na obavezu Zavoda za kontinuiranom procjenom rizika i poduzimanjem mjera na njihovom smanjenju.**

---

⁴ Dvije nerealizovane preporuke iz prethodnog Izveštaja objedinjene su u jednu (Stvarati obaveze do visine sredstava utvrđenih finansijskim planom Zavoda u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravo na korištenje lijekova po posebnim programima odobravati po osiguranju dodatnih finansijskih sredstava, u skladu sa Odlukom o listi lijekova Fonda solidarnosti FBiH).

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

Pored navedenih akata, Zavod je usvojio značajan broj akata i procedura u cilju uspostavljanja sistema internih kontrola, kao što su računovodstveni dokumenti (Računovodstvene politike, Pravilnik o knjigovodstvu i dr.), procedure upravljanja imovinom, rashodima i sl., te dokumenti kojima se uređuju nadležni poslovi utvrđeni Zakonom o zdravstvenom osiguranju. Provedenom revizijom konstatovali smo da se pojedini zakonski i podzakonski akti, kao i interni akti Zavoda nisu primjenjivali u potpunosti. U Izvještaju su dati nalazi i preporuke gdje su detaljnije obrazloženi propusti u primjeni propisa.

Zavod je sačinio Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu i u februaru 2023. godine ga dostavio Centralnoj harmonizacijskoj jedinici pri Federalnom ministarstvu finansija. U okviru ovog Izvještaja utvrđene su i mjere koje se planiraju poduzeti za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.

Shodno navedenom konstatujemo da je sistem finansijskog upravljanja i kontrole uspostavljen u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, ali nije u potpunosti implementiran, za što su preporuke date u pojedinim dijelovima Izvještaja.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija 14. 3. 2023. godine, u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.⁷

Organi Zavoda

Osnovni opći akt Zavoda je Statut, koji je Upravni odbor donio 21. 12. 2004. godine. Članom 11. Statuta utvrđeno je da Zavodom upravlja Upravni odbor, kojeg na prijedlog federalnog ministra zdravstva imenuje Vlada FBiH. U skladu s članom 102. Zakona o zdravstvenom osiguranju, Upravni odbor ima 11 članova, i to po jedan član iz svakog kantona kojeg predlažu kantonalna ministarstva zdravstva, te jedan član iz Federalnog ministarstva zdravstva (u daljem tekstu: Ministarstvo). Vlada FBiH je 5. 11. 2015. godine donijela Odluku o imenovanju privremenog Upravnog odbora na mandat od tri mjeseca, do okončanja postupka konačnog imenovanja. Privremeni Upravni odbor je nastavio djelovati u periodu od 2015. do 2022. godine jer još uvijek nije izvršeno konačno imenovanje. Privremeni Upravni odbor u 2022. godini je djelovao u sastavu: predsjednica Snježana Bodnaruk (resorno Ministarstvo) i članovi: Berislav Živković (Posavski kanton), Vesna Ferković (Tuzlanski kanton), Antonijo Vujica (Hercegovačko-neretvanski kanton), Anđelko Mikulić (Zapadnohercegovački kanton), Sandra Vegar-Zubović (Kanton Sarajevo), Azra Suljić (Unsko-sanski kanton), Emir Sijerčić (Bosansko-podrinjski kanton), Haša Begić (Zeničko-dobojski kanton), Dragan Solomun (Srednjobosanski kanton) i Darko Čondrić (Kanton 10, koji je dao neopozivu ostavku 23. 3. 2020. godine; do okončanja revizije Kanton 10 nije poslao prijedlog za njegovo razrješenje i imenovanje novog člana Upravnog odbora, te ga stoga Vlada FBiH nije razriješila dužnosti). Federalno ministarstvo zdravstva se obratilo Uredu Vlade FBiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima EU 25. 10. 2021. godine. U mišljenju ovog Ureda navodi se da privremeni upravni odbori ima pravo i obavezu raditi i donositi odluke iz svoje mjerodavnosti dok Vlada FBiH ne donese rješenje o razrješenju članova tih odbora. Također se navodi da nije moguće imenovati Upravni odbor bez članova svih kantona jer je odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju propisan način imenovanja i broj članova Upravnog odbora Zavoda.

Zavodom rukovodi direktorica, koja ga predstavlja i zastupa. Direktorica ima zamjenika koji ne može biti iz istog konstitutivnog naroda. Vlatka Martinović je 25. 7. 2019. godine imenovana na mjesto direktorice, a Zilha Ademaj 27. 6. 2019. godine na mjesto zamjenice direktorice Zavoda.

---

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH⁹, Zavod je formirao Jedinicu za internu reviziju. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, u Zavodu su za obavljanje interne revizije sistematizirana tri radna mjesta: rukovodilac i dva interna revizora, a popunjeno je samo radno mjesto rukovodioca, koji i obavlja poslove interne revizije, te stoga ne možemo potvrditi da je Zavod uspostavio funkciju interne revizije u skladu sa zakonskim odredbama.

Direktorica je usvojila Strateški plan interne revizije za period 2022–2024. godine, a na osnovu njega i Godišnji plan rada interne revizije. Godišnjim planom rada interne revizije za 2022. godinu planirano je obavljanje osam revizija, a i objavljeno je osam izvještaja i to: Revizija popisa imovine i izvora sredstava za 2021. godinu, Revizija kardiologije i kardiohirurgije, Revizija realizacije ugovora o nabavci lijekova i medicinskih sredstava, Revizija izdataka za liječenje u inostranstvu, Revizija izvršenja finansijskog plana u periodu I-VII 2022. godine, Revizija programa hemodijalize, revizija zaliha lijekova i medicinskih sredstava i Revizija postupaka javnih nabavki. Broj datih preporuka u izvještajima interne revizije je 16. U Godišnjem izvještaju interne revizije navodi se da Zavod postupa po datim preporukama (sedam realizovanih i osam nerealizovanih, a za koje nije protekao rok provedbe i jedna nerealizovana za koju je istekao rok provedbe). Godišnji izvještaj interne revizije za 2022. godinu je, u skladu sa članom 18. Zakona o internoj reviziji, dostavljen Centralnoj harmonizacionoj jedinici.

Interna revizija uspostavljena na način da je popunjeno samo radno mjesto rukovodioca (jedno od sistematizovana tri radna mjesta), osim što nije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH, nedovoljna je da bi funkcija interne revizije bila operativna u potpunosti i dala puni doprinos boljem i efikasnijem poslovanju.

Preporuka:

- **izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršilaca u jedinici za internu reviziju kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Odluka o izradi i provođenju Plana integriteta Zavoda 2022–2025. godina donesena je 27. 5. 2021. godine. Ovom Odlukom imenovan je koordinator i članovi radne grupe koji će biti zaduženi za izradu. Utvrđen je rok za izradu Plana integriteta 31. 12. 2021. godine, kada je i usvojen novi Plan integriteta. Vlada FBiH je u novembru 2021. godine donijela Akcioni plan za borbu protiv korupcije od 2021. godine do donošenja nove Strategije za borbu protiv korupcije u Federaciji BiH, te je navedeno da je postojeće planove integriteta potrebno uskladiti sa novim Akcionim Planom Vlade FBiH. Zavod je poduzeo aktivnosti na revidiranju usvojenog Plana integriteta i Antikorupcionom timu Vlade FBiH 3. 6. 2022. godine dostavio revidirani Plan integriteta na mišljenje. Zavod je 20. 2. 2023. godine dobio mišljenje Antikorupcionog tima u kojem se navodi da je dokument usaglašen sa metodologijom i da je Zavod ispunio obavezu izrade Plana integriteta.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI ZAVODA

Sistem zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH je, u skladu sa Ustavom FBiH i zakonskim propisima donesenim na osnovu Ustava, koncipiran na principima podijeljene nadležnosti između federalne i kantonalnih vlasti. U nadležnosti federalne vlasti je da utvrđuje politiku i donosi zakone, a kantonalna vlast provodi zakone i utvrđuje, odnosno usklađuje zdravstvenu politiku kantona sa politikom na nivou FBiH. Federalno ministarstvo zdravstva nadležno je za Zavod i sve instrukcije, a i povratni izvještaji i planovi dostavljaju mu se na odobrenje i daljnju proceduru.

---

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br.49/20

Nadležnosti Zavoda propisane su članom 100. Zakona o zdravstvenom osiguranju, u okviru kojih izdvajamo:

- 1) Prati politiku provođenja i unapređivanja obaveznog zdravstvenog osiguranja i koordinira rad kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja u tom domenu;
- 2) Planira i prikuplja sredstva Fonda solidarnosti;
- 3) Obavlja poslove u vezi sa izradom osnova za utvrđivanje cijena i cjenovnika zdravstvenih usluga iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- 4) Obavlja poslove u vezi sa izradom obračuna sredstava federalnog Fonda solidarnosti, po namjenama, sa izvještajem;
- 5) Obavlja poslove u vezi sa nabavkama iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima;
- 6) Osigurava vođenje Jedinstvenog informacionog sistema obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- 7) Obavlja poslove izrade međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje i provodi ih;
- 8) Koordinira rad kantonalnih zavoda osiguranja u provođenju ovih ugovora i neposredno učestvuje u međunarodnim dogovorima vezanim za ovu oblast;
- 9) Obavlja poslove u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite u inostranstvu za koje je ovlašten propisima iz člana 41. ovog Zakona (liječenje u inostranstvu);
- 10) Vršiti poslove u vezi sa izradom standarda i normativa obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Vezano za praćenje politike provođenja i unapređivanja obaveznog zdravstvenog osiguranja i koordiniranje rada kantonalnih osiguranja u tom domenu, značajnim smatramo naglasiti da Zavod implementira zakonske propise i podzakonske akte koje donosi federalni ministar zdravstva. Federalni ministar zdravstva je u skladu sa članom 44. Zakona o apotekarskoj djelatnosti donio „Pravilnik o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“ (u daljem tekstu: Pravilnik o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti). Pravilnikom o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti je utvrđeno da komisije za utvrđivanje prava korištenja lijekova vrše procjenu pojedinačnih zahtjeva za korištenje lijekova, na osnovu konzilijarnog mišljenja nadležne kliničke zdravstvene ustanove, stručno medicinskog uputstva izdatog od strane ministra, ovog pravilnika, kao i propisa koji regulišu rad Fonda solidarnosti. Ovim Pravilnikom, između ostalog, utvrđeno je korištenje Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH i obaveza izrade općeg akta Zavoda kojim se reguliše način formiranja Liste čekanja, njeno vođenje, kontinuirano praćenje i informisanje osiguranika o bitnim podacima u vezi Liste, kao i poduzimanje aktivnosti za izmjene i dopune Liste čekanja. Napominjemo da je Pravilnikom utvrđeno da se u slučaju nedostatka finansijskih sredstava Zavoda mogu utvrditi liste čekanja, s tim da vrijeme čekanja ne smije ugroziti život i zdravlje osiguranika.

5.1 Uvođenje u pravo korištenja lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH

Upravni odbor Zavoda donio je Uputstvo o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH¹⁰ kojim je utvrđen postupak, način utvrđivanja listi čekanja, kriteriji, način vođenja i kontinuiranog praćenja liste, te informisanje osiguranog lica o bitnim podacima sa liste čekanja.

Prema Uputstvu, Listu čekanja za lijekove uspostavljaju nadležne komisije Zavoda na osnovu evaluacije medicinske dokumentacije, dostavljene od konzilija zdravstvenih ustanova i utvrđenih kriterija ovim Uputstvom. Kriteriji za stavljanje pacijenata na Listu čekanja za lijekove su: 1) zdravstveno stanje pacijenta, 2) stepen hitnosti i 3) dužina čekanja.

---

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 19/15

Promjena statusa pacijenata na listi čekanja za lijekove kojima se osigurano lice skida sa Listi čekanja može biti iz medicinskih¹¹ i nemedicinskih razloga.¹² Izuzetno, zbog hitnosti i neposredne životne ugroženosti, nadležna komisija može pacijentu izdati saglasnost za uvođenje u pravo korištenja lijeka koji mu je indiciran, bez obzira na njegov status na Listi čekanja za lijekove. Konzilij zdravstvenih ustanova dužan je u rokovima od najmanje tri mjeseca, a po potrebi i kraće, izvršiti evaluaciju liječenja za svakog pacijenta, a konzilijarno mišljenje dostaviti nadležnoj komisiji Zavoda u skladu sa doktriniranim pristupom, sa ciljem revidiranja Liste čekanja za lijekove. Lista čekanja se treba voditi u pisanoj i elektronskoj formi, a naziv lijeka na koji se odnosi Lista čekanja se unosi iznad tabele u propisani obrazac LP-1. U propisani Obrazac LP-1 trebaju se unijeti sljedeći podaci: redni broj, ime i prezime pacijenta, jedinstveni matični broj, konzilij zdravstvene ustanove koji je dao preporuku za liječenje, mjesto prebivališta, kanton i nadležni kantonalni zavod kome pacijent pripada, datum uvrštavanja na Listu čekanja za lijekove, bodovi – na osnovu procjene zdravstvenog stanja pacijenta, stepena hitnosti i dužine čekanja, ukupno bodova i napomene.

Uvidom u prezentirane liste čekanja konstatovali smo da komisije za odobravanje korištenja lijekova sa liste lijekova u radu nisu koristile propisani obrazac LP-1, već su vodile liste čekanja u formi koja ne sadrži sve podatke koji su navedeni u obrascu LP-1. Imajući u vidu da ove liste ne sadrže broj bodova, nije moguće utvrditi način na koji su sastavljene, odnosno da su sastavljene u skladu sa kriterijima propisanim u Uputstvu o uspostavi liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH.

U aprilu 2022. godine sačinjena je inicijativa za revidiranje navedenog Uputstva koju je Upravni odbor usvojio. U maju 2022. godine direktorica Zavoda je donijela rješenje o imenovanju radne grupe za izradu novog Uputstva. Zadatak radne grupe je da sagleda odredbe Uputstva, te da da svoje prijedloge u vezi eventualne izmjene i dopune odnosno izrade novog uputstva, a sve u okviru svojih stručnih kompetencija. Rješenjem nije utvrđen rok za obavljanje navedenog zadatka. U septembru 2022. godine radna grupa imala je jedan sastanak na kojem je predloženo nekoliko zaključaka za prevazilaženje ovog problema, a između ostalog i da je potrebno uskladiti Pravilnik o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti i Uputstvo za uspostavu liste čekanja. Do okončanja revizije nisu izvršene izmjene i dopune Uputstva, niti je sačinjeno novo.

Zavod je dužan jednom u šest mjeseci izvijestiti federalnog ministra zdravstva i Upravni odbor o statusu listi čekanja. Zavod je ispunio navedenu obavezu. Upravni odbor usvojio je ove izvještaje. Prema prezentiranim izvještajima na 31. 12. 2022. godine ukupno je 606 pacijenata na listi čekanja od čega najviše za korištenje citostatika po posebnom režimu propisivanja za liječenje oboljelih od karcinoma dojke i karcinoma pluća (331) i korištenje citostatika sa posebnim režimom propisivanja za ostala onkološka oboljenja (146).

Pravilnikom o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti utvrđeno je da Zavod obavlja kontinuirani monitoring i periodičnu evaluaciju terapijskog liječenja pacijenata lijekovima sa liste lijekova Fonda solidarnosti, te izvještaj o provedenom monitoringu i evaluaciji dostavlja Ministarstvu svakih šest mjeseci. Na osnovu prethodno datih preporuka Zavod je poduzeo aktivnosti na način da su traženi podaci od zdravstvenih ustanova o uspostavi sistema praćenja kvalitete liječenja, te da daju sugestije i prijedloge vezane za unapređenje ovog procesa rada u narednom periodu. Ovakav dopis zdravstvenim ustanovama upućen je i u januaru 2022. godine. Međutim, daljnjih aktivnosti nije bilo. **Provedenom revizijom utvrđeno je da Zavod nije obavljao evaluaciju terapijskog liječenja pacijenata lijekovima sa liste lijekova Fonda solidarnosti, niti je sačinjavao izvještaje o provedenom monitoringu i evaluaciji, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika.**

---

¹¹ Izostanak terapijskih efekata liječenja, neželjeni efekti liječenja i nepodnošenje terapije, pogoršanje zdravstvenog stanja i prevođenje pacijenata na terapiju drugim lijekovima

¹² Promjena prebivališta osiguranika koja mijenja status osiguranika, izmještanje na liječenje u inostranstvo, izjava pacijenta u pisanoj formi da ne želi koristiti propisanu terapiju i smrtni ishod prije primjene preporučenog lijeka

Prema Pravilniku o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti, komisije za utvrđivanje prava korištenja lijekova u obavezi su da jednom mjesečno obavljaju procjenu pojedinačnih zahtjeva, a na osnovu konzilijarnog mišljenja nadležne kliničke zdravstvene ustanove, stručno-medicinskog uputstva, navedenog Pravilnika, kao i propisa koji regulišu rad Fonda solidarnosti. **Prema prezentiranom pregledu broja održanih sastanaka u toku revidirane godine, pojedine komisije sastajale su se tri ili četiri puta u toku godine, umjesto 12 puta, kako je propisano Pravilnikom.** Napominjemo važnost sastajanja pojedinih komisija u propisanim rokovima iz razloga što u slučaju kada se komisije sastaju kvartalno, pojedini pacijenti na početak liječenja čekaju i po više mjeseci (npr. pacijenti oboljeli od multiple skleroze).

Pravilnikom je utvrđeno da Zavod svojim internim aktom, između ostalog, reguliše način informisanja osiguranika o bitnim podacima u vezi liste čekanja. Prema Uputstvu, Zavod je dužan isključivo na pismeni zahtjev pacijenta istom omogućiti neposredan uvid u Listu čekanja za lijekove i o terminima sastanka nadležne komisije. Prema informaciji datoj revizorskom timu usmenim putem, liste čekanja dostupne su pacijentima i u kliničkim ustanovama gdje se vrši liječenje pacijenata.

Shodno navedenom, konstatujemo da se liste čekanja pacijenata nisu vodile na propisan način, odnosno da se na njima nisu upisivali svi potrebni podaci kako je propisano Uputstvom o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH. Periodična evaluacija terapijskog liječenja pacijenata lijekovima sa Liste lijekova Fonda solidarnosti nije vršena, niti je Zavod sačinjavao izvještaje o provedenom monitoringu i evaluaciji. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti i „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“. Također, sastanci komisija za utvrđivanje prava korištenja lijekova nisu se održavali jednom mjesečno, što je obaveza propisana navedenim Pravilnikom.

Preporuke:

- *liste čekanja pacijenata voditi na obrascima i sa svim potrebnim podacima, kako je utvrđeno Uputstvom o uspostavi Liste čekanja za lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, koje je donio Upravni odbor;*
- *vršiti periodičnu evaluaciju terapijskog liječenja pacijenata lijekovima sa Liste lijekova Fonda solidarnosti i izvještavanje o provedenom monitoringu i evaluaciji, u skladu sa „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“;*
- *sastanke komisija za utvrđivanje prava korištenja lijekova održavati jednom mjesečno, u skladu sa „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“.*

5.2 Izrada cijena i cjenovnika zdravstvenih usluga iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja

Vezano za izradu cijena i cjenovnika zdravstvenih usluga iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja, postojeća Tarifa zdravstvenih usluga u FBiH donesena je 1997. godine (izmjene i dopune 2007. godine), a za njeno donošenje je nadležan Upravni odbor Zavoda, u skladu sa članom 104. Zakona o zdravstvenom osiguranju. Za zdravstvene ustanove najveći problem kod primjene postojeće Tarife predstavlja nemogućnost zakonitog fakturisanja brojnih novih usluga jer za njih nisu utvrđene cijene u Tarifi. Također ističe se i problem fakturisanja usluga koje su sadržane u postojećoj Tarifi jer se način pružanja usluga promijenio, koriste se novije medicinske metode liječenja, te primjena novih medicinskih aparata i opreme. Da bi privremeno olakšao ovu situaciju, Zavod je, kao i prethodnih godina, samo u 2022. godini donio četiri odluke o dopunama Tarife zdravstvenih usluga u FBiH (28. 4, 30. 6, 30. 8. i 11. 4. 2022. godine).

Direktorica Zavoda je 15. 2. 2021. godine donijela Rješenje o imenovanju Radne grupe za izradu nove Tarife zdravstvenih usluga i predlaganja izmjena i dopuna postojeće Tarife zdravstvenih usluga koja ima 23 člana sastavljenu od predstavnika Ministarstva, federalnog i kantonalnih zavoda i zdravstvenih ustanova. Prezentovan je dinamički plan aktivnosti na izradi Tarife zdravstvenih usluga koji je sačinjen u novembru 2020. godine, kao i prijedlog Metodologije utvrđivanja cijena zdravstvenih usluga u Federaciji BiH. Na sastanku Radne grupe od 20. 4. 2022. godine utvrđeno je da je krajnji rok za izradu Tarife zdravstvenih usluga 31. 12. 2025. godine. Zavod zdravstvenog osiguranja se opredijelio da kao privremeno rješenje ovog problema, omogući zdravstvenim ustanovama da samostalno utvrde kalkulacije cijena po propisanoj metodologiji, prezentiraju i usvoje na Upravnom odboru ustanove i dostave Federalnom zavodu na kontrolu i verifikaciju. S tim u vezi Upravni odbor Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja je na sjednici 29. 1. 2020. donio Odluku o načinu i postupku utvrđivanja cijena zdravstvenih usluga koje nisu sadržane u Tarifi zdravstvenih usluga u FBiH.

6. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

6.1 Izrada i donošenje finansijskog plana i plana poslovanja

Shodno zakonskim propisima, sredstva za funkcionisanje Zavoda osiguravaju se iz doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, iz Budžeta FBiH i drugih izvora.

Upravni odbor Zavoda je 17. 11. 2021. godine donio Odluku o usvajanju Prijedloga finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu i Odluku o načinu izvršavanja Finansijskog plana Zavoda, prema kojima su planirani prihodi i primici u iznosu od 191.511.000 KM, rashodi i izdaci u iznosu od 190.411.000 KM, te tekuća rezerva u iznosu od 1.100.000 KM. Prvi prijedlog finansijskog plana dostavljen je Ministarstvu 4. 10. 2021. godine, a prijedlog korigovanog finansijskog plana 18. 11. 2021. godine. Odluku o usvajanju prijedloga prioriteta (finansijskog zahtjeva) Dokumenta okvirnog budžeta za period 2022-2024. godine Upravni odbor je usvojio 30. 3. 2021. godine.

Imajući u vidu da finansijski plan Zavoda nije usvojen do početka godine, Upravni odbor Zavoda je 23. 12. 2021. godine donio Odluku o privremenom finansiranju za period od 1. 1. do 31. 3. 2022. godine.

Plan je sačinjen na osnovu smjernica za izradu zahtjeva budžetskih korisnika Budžeta Vlade FBiH, Dokumenta okvirnog budžeta Zavoda za period 2022-2024. godine, budžetskih instrukcija br. 2 za 2022. godinu, budžetskog zahtjeva za finansiranje Fonda solidarnosti za 2022. godinu sa projekcijom za period 2023-2024. godine i normativnih akata Zavoda.

Parlament FBiH je krajem januara 2022. godine donio Odluku o davanju saglasnosti na finansijski plan Zavoda za 2022. i Odluku o načinu izvršavanja finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu, kojim su planirani prihodi i primici, kao i rashodi i izdaci u ukupnom iznosu od 191.511.000 KM. S obzirom na neutrošeni iznos finansijskih sredstava iz ranijeg perioda, kao i planirano povećanje prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, izvršene su izmjene i dopune finansijskog plana u junu, kojim su prihodi i primici, kao i rashodi i izdaci, uvećani na 210.105.000 KM. U međuvremenu je Vlada FBiH donijela Odluku o povećanju najniže plaće za 33,56% počevši od 1. 1. 2022. godine što se pozitivno odrazilo na rast prihoda od doprinosa. Pored navedenog, Odlukom o usvajanju godišnjeg obračuna Zavoda za 2021. godinu utvrđen je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iz prethodnog perioda u iznosu od 8.500.000 KM, te je finansijski plan uvećan i za ovaj iznos. U novembru je Upravni odbor donio druge izmjene i dopune finansijskog plana, na koje je Parlament FBiH dao saglasnost u januaru 2023. godine. Osnovi razlozi za donošenje rebalansa su povećanje prihoda, kao i povećanje rashoda zdravstvenih usluga i lijekova. Povećanje prihoda odnosi se na prihode od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u FBiH, kao i povećanje sredstava iz Budžeta FBiH, a na osnovu Odluke Vlade FBiH o raspodjeli sredstava za finansiranje usluga invazivne i interventne kardiologije i kardiologije kao posljedica COVID – 19. Ukupna raspoloživa sredstva povećana su na 219.405.500 KM. Rebalansom su rashodi za zdravstvene usluge povećani za 3.000.000 KM, a rashodi lijekova za 4.300.500 KM.

U februaru 2023. godine Upravni odbor donio je Odluku o preraspodjeli sredstava unutar pozicija rashoda za zdravstvenu zaštitu koja se finansira sredstvima Federalnog fonda solidarnosti za 2022. godinu kojom su preraspodijeljena sredstva u iznosu od 2.848.350 KM. Također, u februaru 2023. godine Upravni odbor donio je i Odluku o korištenju sredstava tekuće rezerve za 2022. godinu. Ovom odlukom utvrđeno je da se sredstva tekuće rezerve u iznosu od 3.000.000 KM utvrđena rebalansom finansijskog plana raspoređuju na poziciju „Nabavka materijala i sitnog inventara“ za nabavku lijekova za liječenje malignih oboljenja (citostatici).

U skladu s članom 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju, za Fond solidarnosti iz Budžeta FBiH godišnje se trebaju obezbijediti sredstva u visini prihoda ostvarenih od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u FBiH. Zavod je u okviru prijedloga prioriteta Dokumenta okvirnog budžeta iskazivao potrebe za većim sredstvima u odnosu na ostvarene rashode prethodnih godina. Pored navedenog, Zavod je u septembru uputio dopis Federalnom ministarstvu zdravstva kojim se traže dodatna sredstva zbog povećanog obima oboljenja uzrokovanih infekcijom COVID-19 virusom. U zahtjevu je navedeno da su rashodi za izvršenje kardiologije i kardiohirurgije do 31. 7. 2022. godine veći za 4.162.669 KM u odnosu na isti period 2021. godine. Pored navedenog, Zavod je u novembru uputio dopis Federalnom ministarstvu zdravstva u kojem je ukazano na povećanje obima i potreba u svim programima federalnog fonda solidarnosti, kao i na odredbe Zakona o zdravstvenom osiguranju, te su zatražena dodatna sredstva za pokriće povećanih troškova liječenja. Navedeno je da odobrena sredstva u iznosu od 28.500.000 KM nisu dovoljna s obzirom na činjenicu da troškovi nabavke lijekova, medicinskih sredstava, pružanje zdravstvenih usluga i provođenje programa federalnog fonda solidarnosti imaju trend rasta iz godine u godinu, a i dalje je na listama čekanja za tretman lijekovima i pružanje zdravstvenih usluga evidentiran značajan broj teško oboljelih pacijenata. Ukupni rashodi fonda solidarnosti FBiH imaju trend rasta, od kojih je najveći zabilježen kod lijekova za liječenje malignih oboljenja i zdravstvenih usluga kardiologije i kardiohirurgije.

Vlada FBiH je u aprilu 2022. godine donijela Zaključak kojim je Zavodu naloženo da, u saradnji sa Federalnim ministarstvom zdravstva, sačini Plan internih i eksternih mjera za postizanje finansijske održivosti Fonda solidarnosti FBiH. Također, ove dvije institucije zadužene su da, svaka u okviru svojih nadležnosti, revidira važeću Listu lijekova Fonda solidarnosti FBiH, te predlože Vladi FBiH novu listu, usklađenu sa finansijskim mogućnostima Fonda solidarnosti FBiH vodeći računa da za pacijente koji su uvedeni u pravo moraju biti osigurani lijekovi za nastavak liječenja. Zaključkom nisu definisani rokovi za obavljanje zadataka naloženih ovim aktom. Zavod je u decembru 2022. godine Federalnom ministarstvu zdravstva dostavio prijedlog za izmjene i dopune Liste lijekova Fonda solidarnosti. U martu 2023. godine Federalno ministarstvo zdravstva zatražilo je od Zavoda da imenuje jednog predstavnika iz Zavoda koji bi kao član učestvovao u donošenju prijedloga za uvrštavanje lijekova na listu lijekova Fonda solidarnosti. Zavod je 8. 3. 2023. godine dostavio prijedlog člana za imenovanje u komisiju. Do okončanja revizije nije donesena nova lista lijekova koji se finansiraju iz fonda solidarnosti. Zavod je sačinio Plan internih i eksternih mjera za postizanje finansijske održivosti Fonda solidarnosti. Upravni odbor je 17. 4. 2023. godine donio Odluku o prihvatanju navedenog Plana.

Iako je Zavod poduzeo aktivnosti prema nadležnom ministarstvu, Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH vezano za osiguranje potrebnog iznosa sredstava iz Budžeta FBiH za finansiranje Fonda solidarnosti, u 2022. godini nisu obezbijedena sredstva za njegovo finansiranje u zakonom propisanom iznosu. Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje ostvareni su u iznosu od 177.314.360 KM, dok su prihodi iz Budžeta FBiH iznosili 28.500.000 KM, što predstavlja samo 16% sredstava koja su se trebala uplatiti iz Budžeta FBiH u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, a čija je namjena liječenje pacijenata.

Upravni odbor Zavoda je u decembru 2021. usvojio Plan rada Zavoda za 2022. godinu koji je Vlada FBiH usvojila u decembru 2021. godine. Donesena je i izmjena i dopuna Plana rada Zavoda u aprilu 2022. godine, a koji je Vlada FBiH usvojila u junu 2022. godine. Izmjene plana rada odnose se na planiranje aktivnosti na realizaciji preporuka Ureda za reviziju iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Zavoda za 2020. godinu.

6.2 Izvještavanje

U skladu sa članom 92. Zakona o budžetima u FBiH, izvještaje o izvršenju finansijskih planova za period 1. 1. do 31. 12. prethodne godine, vanbudžetski fondovi dostavljaju resornim ministarstvima, kantonalnim ministarstvima finansija i Federalnom ministarstvu finansija do 5. 3. tekuće godine.

Zavod je sačinio Izvještaj o izvršenju finansijskog plana za 2022. godinu koji je Upravni odbor usvojio 17. 4. 2023. godine, međutim do okončanja revizije Izvještaj nije dostavljen nadležnim institucijama. Shodno navedenom konstatujemo da Zavod u ovom dijelu nije postupio u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Izvještaj o radu Zavoda je sačinjen, a Upravni odbor ga je usvojio u aprilu 2023. godine.

Preporuka:

- ***Izvještaj o izvršenju finansijskog plana Zavoda dostavljati nadležnim institucijama do 5. marta tekuće godine za prethodnu godinu, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.***

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Zavod je sačinio Godišnje finansijske izvještaje za 2022. i dostavio ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje finansijskog plana shodno Pravilniku o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Prema članu 34. Statuta, Upravni odbor je obavezan da usvaja godišnji obračun Zavoda. Odluka o usvajanju donesena je 27. 2. 2023. godine.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 214.863.163 KM.

Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza (182.943.326 KM), neporezni prihodi (1.080.581 KM) i primljeni transferi i donacije (30.839.256 KM).

7.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza iskazani su u iznosu od 182.943.326 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje (177.314.360 KM) i prihode od doprinosa od ino osiguranika (4.929.486 KM).

Prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje ostvaruju se u skladu sa Odlukom o izdvajanju sredstava u Fond solidarnosti za 2022. godinu koju je donijela Vlada FBiH. Odlukom je definisano da se doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje uplaćuju na račune zavoda zdravstvenog osiguranja kantona i na račun Zavoda, za uplatu izdvojenih sredstava Fonda solidarnosti određenih Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH po važećim stopama, te se usmjeravaju u omjeru: 89,8% na račune zavoda zdravstvenog osiguranja kantona i 10,2% na račun izdvojenih sredstava Fonda solidarnosti Zavoda.

Prihodi od doprinosa ino-osiguranika (paušali) ostvareni su u iznosu od 4.929.486 KM. Ove prihode Zavod naplaćuje s obzirom na to da osiguranici za koje se naplaćuje paušalna naknada iz drugih zemalja, ostvaruju pravo i na liječenje iz fonda solidarnosti. Priznavanje ovog prihoda vrši se kada se izvrši naplata iz drugih zemalja, u iznosu od 10,2%. Najznačajniji iznos prihoda ostvaren po ovom osnovu odnosi se na uplate iz Slovenije (1.720.322 KM) i Hrvatske (1.617.751 KM).

Revizijom smo utvrdili da se izvještavanje o ostvarenim prihodima vrši u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, načinu i rokovima izvještavanja o prikupljenim i raspoređenim prihodima budžeta, vanbudžetskih fondova i ostalih korisnika javnih prihoda na teritoriji FBiH.

7.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.080.581 KM, a najvećim dijelom odnose se na ostale prihode od imovine u iznosu od 580.441 KM, a koji se odnose na odobrene finansijske rabate od dobavljača-isporučioča lijekova. U okviru neporeznih prihoda iskazani su i prihodi od zdravstvenih usluga po osnovu utvrđenog manjka po inventuri u iznosu od 176.246 KM.

7.1.1.3 Primitveni transferi i donacije

Primitveni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 30.839.256 KM. Najveći dio odnosi se na primitvene transfere iz Budžeta FBiH.

Primitveni transferi iz Budžeta FBiH odnose se na doznačena sredstva u 2022. godini po osnovu odobrenih tekućih transfera od Federalnog ministarstva zdravstva, od čega za sufinansiranje Fonda solidarnosti (28.500.000 KM) i za liječenje povratnika iz FBiH u RS (2.000.000 KM). Na ovoj poziciji evidentirano je i 281.939 KM koji se odnose na priznate prihode nastale po osnovu utroška sredstava za liječenje povratnika u 2022. godini, a koja su uplaćena u prethodnom periodu.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 230.254.512 KM, što u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 219.405.500 KM predstavlja izvršenje od 105%.

Strukturu ukupnih rashoda i izdataka, s indeksima ostvarenja, čine: rashodi Fonda solidarnosti u iznosu od 226.305.265 KM (98 %) i rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda u iznosu od 3.949.247 KM (2%).

7.1.2.1 Rashodi i izdaci Stručne službe Zavoda

Rashodi i izdaci stručne službe Zavoda iskazani su u iznosu od 3.949.247 KM. Odlukom o obezbjeđenju sredstava za rad Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH¹³ Vlade FBiH utvrđeno je finansiranje rada Stručne Službe u maksimalnom iznosu do 3% od ukupno ostvarenih prihoda Zavoda. Na osnovu ostvarenih rashoda i izdataka Stručne službe u odnosu na ukupno ostvarene prihode u iznosu od 214.863.163 KM za 2022. godinu, procenat finansiranja iznosio je 2%.

Strukturu rashoda i izdataka Stručne službe Zavoda čine plaće i naknade troškova zaposlenih (2.345.877 KM), doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (216.435 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (1.319.937 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (66.997 KM).

7.1.2.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane u iznosu od 2.345.877 KM, odnose se na bruto plaće i naknade plaća (2.051.952 KM), te naknade troškova zaposlenih (293.925 KM).

Provedenom revizijom utvrdili smo da se obračun plaća i naknada zaposlenika vrši se u skladu sa odredbama Zakona o radu i Pravilnika o radu kojeg je donijela direktorica Zavoda. Pravilnikom o radu utvrđeno je da se plaća za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji od: osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećane plaće. Osnovna plaća je proizvod neto satnice i mjesečnog fonda sati i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje radnik obavlja. Utvrđeno je da direktorica posebnom Odlukom utvrđuje iznos neto satnice, a da ona ne može biti manja od 2,60 KM. Direktorica je donijela Odluku kojom je utvrđena vrijednost neto satnice za 2022. godinu u iznosu od 3,87 KM.

---

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 19/05

Direktorica je 2017. godine donijela i Odluku o utvrđivanju koeficijenta složenosti poslova u Stručnoj službi Zavoda. Rješenjem o plaći, a u skladu s odredbama Pravilnika o radu je utvrđeno uvećanje plaće u iznosu od 7% za položajni dodatak za sve rukovodioce službi. Revizorskim uzorkom smo obuhvatili obračun i isplatu plaća i naknada za april, august i decembar 2022. godine.

Uvidom u obračun plaća utvrdili smo da se obračun plaće direktorice i zamjenice direktorice vrši u skladu sa Odlukom Upravnog odbora o utvrđivanju iznosa mjesečne plaće po osnovu složenosti i odgovornosti radnog mjesta direktora i zamjenika direktora Zavoda, kao i naknada koje nemaju karakter plaće za direktora i zamjenika direktora Zavoda uz saglasnost Premijera Vlade FBiH. Odlukom je utvrđena mjesečna plaća direktorice Zavoda u iznosu od pet prosječnih mjesečnih neto plaća, a zamjenice direktorice u iznosu od četiri prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, uključujući minuli rad.

Uvidom u evidencije o radnom vremenu utvrdili smo da su se vodile u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.¹⁴

Utvrđili smo da najviša neto plaća isplaćena u 2022. godini iznosi 5.695 KM, najniža 843 KM, dok je prosječna neto ostvarena plaća iznosila 2.364 KM.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 293.925 KM, od čega se na naknadu za topli obrok odnosi 113.413 KM, naknadu po Uredbi o pomoći stanovništvu usljed rasta indeksa potrošačkih cijena 55.080 KM, prevoz na posao i s posla 39.261 KM, otpremnine 34.481, regres za godišnji odmor 26.279 KM, pomoći u slučaju smrti, invalidnosti i ostalih bolesti 18.222 KM i naknadu za odvojeni život 3.600 KM. Isplate naknada vršene su u skladu sa podzakonskim aktima i pravilnicima Zavoda, koji regulišu pojedine vrste naknada.

Naknada za topli obrok iskazana je u iznosu od 113.413 KM. U skladu sa Pravilnikom, radnicima je isplaćivana naknada u dnevnom iznosu od 1% od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Otpremnine su iskazane u iznosu od 34.481 KM. Prema odredbama Pravilnika o radu radnik ima pravo na otpremninu i to prilikom odlaska u penziju u visini svoje četiri ostvarene prosječne neto plaće, isplaćene u prethodna četiri mjeseca ili u visini četiri prosječne neto plaće svih radnika ostvarene u Federalnom zavodu, isplaćene u prethodna 4 mjeseca koja prethode isplati otpremnine, ako je to povoljnije za radnika.

Naknada za regres iskazana je u iznosu od 26.279 KM i isplaćena je prema Odluci direktorice u visini od 50% prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku za prethodna tri mjeseca, za 47 zaposlenika u pojedinačnom iznosu od 543 KM, a za jednog zaposlenika u iznosu od 523 KM.

7.1.2.1.2 Izdaci za materijal sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 1.319.937 KM, a najvećim dijelom odnose se na: liječenje detaširanih radnika (699.186 KM), ugovorene i druge posebne usluge za Stručnu Službu (280.584 KM), izdatke za osiguranje, platni promet i bankarske usluge (71.206 KM), komunikaciju i komunalne usluge (70.733 KM), izdatke za administrativni materijal (54.433 KM), izdatke za energiju (49.775 KM), izdatke za tekuće održavanje (42.921 KM) i usluge prevoza registracije i goriva (9.737 KM).

---

¹⁴ „Sl. novine FBiH”, br. 92/16

Uputstvom o načinu i postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite zaposlenika na radu u inostranstvu koje je donijela direktorica Zavoda 31. 12. 2008. godine, odredbama Pravilnika o uslovima postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite u inostranstvu¹⁵ i Odlukom o utvrđivanju doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenika u inostranstvu¹⁶ je utvrđen način izrade obračuna stvarnih troškova i troškova nesreća na poslu u skladu sa međudržavnim bilateralnim ugovorima o socijalnom osiguranju koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim državama. Provedenom revizijom utvrdili smo da se obračun troškova vrši kroz obračun stvarnih troškova za redovnu zdravstvenu zaštitu, i kroz obračun troškova za nesreće na poslu. Doprinosi za zdravstveno osiguranje detaširanih radnika plaća poslodavac mjesečno na račun Zavoda. Rashodi se raspoređuju solidarno po poslodavcima procentualno njihovim stvorenim obavezama. U slučaju da se ustanovi da je za određeni period poslodavac uplatio više od stvorenih obaveza, može zahtijevati povrat ili sredstva računati kao akontativnu uplatu za naredni period. Obračuni se ispostavljaju kvartalno, odnosno polugodišnje, ovisno od rokova utvrđenih u međudržavnim ugovorima. Provedenom revizijom utvrdili smo da se obračun troškova za usluge liječenja detaširanih radnika vršio u skladu sa Uputstvom o načinu i postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite zaposlenika na radu u inostranstvu, odredbama Pravilnika o uslovima postupku ostvarivanja zdravstvene zaštite u inostranstvu i Odlukom o utvrđivanju doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenika u inostranstvu.

Ugovorene i druge posebne usluge za Stručnu službu se najvećim dijelom odnose na naknade članovima Upravnog odbora (97.064 KM). Provedenom revizijom utvrdili smo da su ove naknade isplaćene u skladu sa Odlukom Vlade FBiH o visini naknade za rad predsjednika i članova upravnih i nadzornih odbora zdravstvenih ustanova u vlasništvu FBiH odnosno jednog ili više kantona i Federacije BiH, zajedno. Visina mjesečne naknade za predsjednicu Upravnog odbora isplaćuje se u visini prosječne plaće u FBiH, a za članove 80% od prosječne plaće u FBiH.

7.1.2.2 Rashodi Fonda solidarnosti FBiH

Rashodi Fonda solidarnosti iskazani su u iznosu od 226.305.268 KM. Struktura rashoda Fonda solidarnosti data je u tabeli.

R. br.	Naziv rashoda	Planirano za 2022. godinu ¹⁷	Izvršeno za 2022. godinu	Izvršeno za 2021. godinu	Index
1	2	3	4	5	6=4/3*100
I	Zdravstvene usluge u FBiH	72.037.550	72.013.988	66.835.103	99,97
II	Lijekovi i potrošni medicinski materijal	123.091.150	135.684.263	120.369.987	110,23
III	Rashodi na teret namjenskih transfera iz budžeta FBiH (Bolničko liječenje povratnika u općine Republike Srpske, po odluci Vlade FBiH)	2.000.000	2.273.810	2.128.315	113,69
IV	Liječenje u inostranstvu	14.000.000	15.695.388	11.855.987	112,11
V	Ostali rashodi u funkciji provođenja programa Fonda solidarnosti	395.000	316.047	213.522	80,01
VI	Refundacije troškova liječenja	321.800	321.772	424.360	99,99
VII	Tekuća rezerva ¹⁸	3.000.000	-	-	-
UKUPNO FOND SOLIDARNOSTI (I+...+VII)		214.845.500	226.305.268	201.827.274	105,33

Zakonom o zdravstvenom osiguranju utvrđeno je da kriterije i način korištenja sredstava federalne solidarnosti utvrđuje Vlada FBiH posebnom odlukom. Odlukom o kriterijima i načinu korištenja sredstava Fonda solidarnosti FBiH utvrđena su načela na kojima se zasnivaju kriteriji i način korištenja sredstava Fonda solidarnosti.

¹⁵ "Sl. novine FBiH" br. 31/02

¹⁶ "Sl. novine FBiH" br. 37/06

¹⁷ Sa uključenim zakonskim preraspodjelama izvršenim nakon drugih izmjena i dopuna Finansijskog plana

¹⁸ Realizacija iskazana u okviru pozicije Lijekovi

Prvo načelo jeste pravičnost i jednakost u pristupu zdravstvenoj zaštiti na teret sredstava Fonda solidarnosti osiguranim licima na teritoriji FBiH, odnosno osiguranim licima svih kantonalnih zavoda, saglasno kriterijima utvrđenim u ovoj odluci. Odlukom je utvrđeno da su kriteriji u korištenju sredstava obezbjeđenje korištenja zdravstvene zaštite, na teret ovih sredstava, osiguranim licima svih kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, srazmjerno broju stanovnika u svakom kantonu. Zavod, prema datim informacijama, sredstva Fonda solidarnosti koristi prema broju oboljelih, a ne prema broju stanovnika u kantonima iz razloga što broj stanovnika ne odražava stanje oboljelih u kantonima. Shodno navedenom, raspodjela sredstava Fonda solidarnosti nije se vršila u skladu sa kriterijem koji je utvrđen u navedenoj Odluci Vlade FBiH. U januaru 2022. godine Zavod je uputio dopis Federalnom ministarstvu zdravstva u kojem je navedeno da kriterij broj stanovnika u raspodjeli finansijskih sredstava Fonda solidarnosti nije primjenjiv. Kao obrazloženje navedeno je da se usluge i lijekovi iz programa Fonda solidarnosti pacijentima iz matičnog kantona pružaju u zdravstvenim ustanovama u drugim kantonima, te da je potrebno pristupiti izradi nove Odluke i utvrđivanju primjenjivih kriterija. Ministarstvo je dostavilo saglasnost na podnesenu inicijativu, te sačinilo prijedlog nove Odluke o kriterijima i načinu korištenja sredstava Fonda solidarnosti FBiH. Od Zavoda je zatraženo da u što kraćem roku dostavi prijedlog Odluke sa ugrađenim sugestijama i primjedbama, radi upućivanja u dalju proceduru. U februaru 2023. godine Zavod je dostavio Ministarstvu prijedlog nove Odluke. Prema dostavljenom prijedlogu, kriteriji za korištenje zdravstvene zaštite na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti su medicinski indicirane potrebe osiguranih osoba koja se mogu zadovoljiti dijagnostičkim i terapijskim postupcima, kao i drugim metodama određenim u Odluci o vertikalnim programima, Odluci o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava, kao i programu zdravstvene zaštite Zavoda za svaku fiskalnu godinu. U aprilu 2023. godine Vlada FBiH usvojila je novu Odluku o kriterijima i načinu korištenja sredstava Fonda solidarnosti FBiH.¹⁹

Zdravstvene usluge u FBiH iskazane su u iznosu od 72.013.988 KM, a odnose se na zdravstvene usluge Fonda solidarnosti (70.168.932 KM) i troškove prevoza na hemodijalizu (1.845.056 KM).

Federalni ministar zdravstva je 9. 12. 2021. godine dao saglasnost na prijedlog Programa zdravstvene zaštite koji se finansira sredstvima Fonda solidarnosti sa Planom obima zdravstvenih usluga za 2022. godinu. Ovom saglasnošću je Zavod zadužen da ove akte implementira saglasno raspoloživim sredstvima utvrđenim finansijskim planom Zavoda za 2022. godinu. Upravni odbor Zavoda je 14. 12. 2021. godine donio Odluku kojom se usvaja Program zdravstvene zaštite koji se finansira sredstvima Fonda solidarnosti Federacije BiH za period 1. 1. – 31. 12. 2022. godine. U Programu je navedeno da će se pružanje zdravstvenih usluga realizovati prema utvrđenom Planu obima usluga za 2022. godinu, uz dosljednu primjenu ugovora koji će se zaključiti sa zdravstvenim ustanovama.

U programu je navedeno da je Program sačinjen na bazi podataka o izvršenju finansijskog plana federalnog fonda solidarnosti za period I-VIII 2021. godine u pogledu izvršenog obima zdravstvenih usluga, finansijskog plana Zavoda za 2022. godinu i planova obima usluga zdravstvenih ustanova koje su ovlaštene za pružanje zdravstvenih usluga iz programa federalnog fonda solidarnosti.

Programom je utvrđeno da će svako prekoračenje obima zdravstvenih usluga u odnosu na ugovoreni obim i iznos finansijskih sredstava ići na teret samih ugovorenih zdravstvenih ustanova koje su izvršile prekoračenje, odnosno iskazano prekoračenje se neće priznati od strane Zavoda. Stručna služba je obavezna svaki mjesec pratiti realizaciju programa i namjensko trošenje sredstava prema Programu i Finansijskom planu.

Programom zdravstvene zaštite iz sredstava Fonda solidarnosti utvrđeni su sadržaj zdravstvenih usluga, vrste lijekova i potrošnog materijala. U Programu je navedeno da će se ukupno planirani obim zdravstvenih usluga raspodijeliti na zdravstvene ustanove koje su verificirane za pružanje zdravstvenih usluga srazmjerno broju osiguranih lica koja gravitiraju u određenoj zdravstvenoj ustanovi, a u skladu sa raspoloživim kapacitetom i kadrovskom osposobljenošću svake zdravstvene ustanove.

---

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 26/23

Planom obima zdravstvenih usluga utvrđen je obim zdravstvenih usluga te zdravstvene ustanove u kojima će se ove usluge obavljati.²⁰ Zavod je 22. 7. 2021. godine svim zdravstvenim ustanovama koje pružaju usluge iz Programa Fonda solidarnosti dostavio dopise kojim se traži dostavljanje plana obima zdravstvenih usluga za 2022. godinu.

U skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, za zdravstvene usluge Zavod je u obavezi provesti postupak javne nabavke. Cijene usluga utvrđene su cjenovnikom zdravstvenih usluga koje se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti. Zavod je za zdravstvene usluge koje se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti proveo postupak iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama, međutim, zdravstvene ustanove koje će izvršavati ove usluge, kao i obim usluga koje će vršiti je već unaprijed bio poznat. Naime, samim programom zdravstvene zaštite su zdravstvene ustanove kao i obim usluga koje će vršiti već utvrđene. Međutim, nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje smo mogli utvrditi na koji način je Zavod utvrdio ugovoreni obim zdravstvenih usluga koje će vršiti svaka verificirana zdravstvena ustanova. Također, internim aktima Zavoda nisu utvrđeni jasni i mjerljivi kriteriji na osnovu kojih se vrši ovakav raspored izvršavanja zdravstvenih usluga po zdravstvenim ustanovama. Navedeno ima veću značajnost posebno uzevši u obzir postojeće liste čekanja za izvršavanje pojedinih zdravstvenih usluga (kardiologija i kardiohirurgija).

Zavod je zaključio ugovore sa 14 zdravstvenih ustanova za finansiranje usluga iz programa Fonda solidarnosti (devet javnih i pet privatnih).²¹ Shodno Programu, ugovorene su usluge hronične i akutne hemodijalize, prevoz i lijekovi za hemodijalizu, usluge radioterapije kod malignih oboljenja, dijagnosticiranje hepatitisa B i C, ugradnja kohlearnog implantata kod djece, humana reprodukcija lica s invaliditetom, savjetovanje i testiranje na HIV/AIDS, novorođenački skrining na kongenitalni hipotireoidizam, fenilketonuriju i adrenalnu hiperplaziju, kardiologija i kardiohirurgija, neurohirurgija, ortopedija i traumatologija, torakohirurgija, transplantologija, nuklearna medicina, PET-CT, vaskularna hirurgija i invazivno-interventne procedure na krvnim sudovima, urologija, terapija hiperbaričnom komorom.

Bolničko liječenje povratnika iz FBiH u RS u zdravstvenim ustanovama FBiH iskazano je u iznosu od 2.273.810 KM. Pravo povratnicima na korištenje zdravstvenih usluga bolničke zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH utvrđeno je Odlukom o ostvarivanju prava iz bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz FBiH u RS u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH²² i Uputstvom o načinu ostvarivanja prava bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz FBiH u RS. Ovom Odlukom se podrazumijeva pravo na korištenje vertikalnog programa zdravstvene zaštite, koje su inače garantirane i osiguranicima iz Federacije BiH, a u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Odlukom o utvrđivanju prioriternih programa zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine i prioriternih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih oblasti koje će se pružati osiguranim licima na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine²³ i Odlukom o kriterijima i načinu korištenja sredstava Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine²⁴.

Sredstva za provođenje ove odluke obezbjeđuju se u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine, kroz „Transfer za sufinansiranje troškova liječenja raseljenih lica“ koji se doznava Zavodu saglasno finansijskim mogućnostima Budžeta FBiH u fiskalnoj godini. Zavodu je u 2022. godini doznano 2.000.000 KM, a preostalih 273.810 KM je finansirano iz neutrošenih sredstava iz prethodne godine za ovu namjenu. Uslovi za ostvarivanje prava saglasno ovoj Odluci su: CIPS-ova lična karta izdata u RS i medicinska dokumentacija iz koje je vidljivo da je povratniku medicinski indicirano korištenje bolničke zdravstvene zaštite saglasno ovoj odluci. Provedenom revizijom je konstatovano da Zavod nije razgraničio neutrošeni iznos sredstava u iznosu od 8.129 KM.

²⁰ Plan obima zdravstvenih usluga predstavlja sastavni dio Programa zdravstvene zaštite federalnog fonda solidarnosti

²¹ Univerzitetski klinički centar Sarajevo (UKCS), Sveučilišna klinička bolnica Mostar, javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla, Javna ustanova kantonalna bolnica Zenica, Zdravstvena ustanova kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać, Zavod za javno zdravstvo Orašje, Javna ustanova kantonalna bolnica „Dr. Safet Mujić“ Mostar, Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH, Javna ustanova Opća bolnica „Prim. Dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo, Zdravstvena ustanova Specijalna bolnica „Medical Institute Bayer“ Tuzla, Privatna zdravstvena ustanova „Specijalna bolnica Centar za srce-KM“, privatna zdravstvena ustanova Poliklinika Vitalis Mostar, Privatna zdravstvena ustanova – specijalna bolnica „Dr. Solaković“ Sarajevo, Plava poliklinika Tuzla.

²² „Sl. novine FBiH“, br. 84/14 i 36/15

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 8/05, 11/07, 44/07, 97a/07, 33/08 i 52/08

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 22/02 i 11/05

Rashodi lijekova i potrošnog medicinskog materijala iskazani su u iznosu od 135.684.263 KM. Struktura troškova lijekova i potrošnog materijala Fonda solidarnosti data je u tabeli.

Red. broj	Naziv grupe lijekova	Finansijski plan za 2022. godinu ²⁵	Broj pacijenata	Rashodi u 2022. godini	% u ukupno utrošenim sredstvima
I	CITOSTATICI	73.045.150	13.317	82.647.537	60,91
II	LIJEKOVI ZA DIJALIZU	5.405.000	1.792	5.404.634	3,98
III	POTROŠNI MATERIJAL HRONIČNE, AKUTNE I PERITONELANE DIJALIZE	16.720.000	1.977	16.718.617	12,32
IV	HEMOFILIJA	7.930.000	79	7.928.056	5,84
V	HUMANI IMUNOGLOBULIN	723.000	90	722.982	0,53
VI	HEPATITIS C i B	3.665.000	803	3.664.857	2,7
VII	MULTIPLA SKLEROZA	8.156.000	649	8.155.246	6,01
VIII	KRONOVA BOLEST I ULCEROZNI KOLITIS	4.797.000	327	4.795.486	3,53
IX	PLUĆNA HIPERTENZIJA	164.000	12	163.692	0,12
X	TUBERKULOZA	97.000	582	96.763	0,07
XI	HIV/AIDS (Antiretrovirusni lijekovi)	1.869.000	165	1.868.548	1,34
XII	PROGRAM PROFILAKSE RESPIRATORNOG SINCICIJALNOG VIRUSA UGROŽENIH GRUPE DJECE	945.000	226	944.152	0,7
XIII	NABAVKA TRAKA I APARATA ZA KONTROLU DIJABETESA	546.000	739	545.113	0,4
XIV	IMUNOSUPRESIVNI LIJEKOVI	2.029.000	355	2.028.580	1,5
	UKUPNO	126.091.150	21.113	135.684.263	

Članom 6. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da vanbudžetski fondovi mogu preuzeti obaveze na teret finansijskog plana tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu finansijskog plana. Članom 7. Odluke o načinu izvršenja finansijskog plana Zavoda utvrđeno je da se sredstva odobrena u Finansijskom planu mogu koristiti samo za namjene i do visine koje su određene Finansijskim planom. Drugim rebalansom finansijskog plana Zavoda planirani su rashodi za lijekove i medicinski potrošni materijal u iznosu od 122.130.500 KM. Zakonskim preraspodjelama sredstva su uvećana na 123.091.150 KM. Planiran je i utrošak tekuće rezerve u iznosu od 3.000.000 KM. Uvidom u realizaciju finansijskog plana konstatovali smo da je tekuća rezerva u potpunom iznosu utrošena na lijekove za maligna oboljenja-citostatike. **Imajući u vidu da ukupni rashodi za lijekove i potrošni materijal iznose 135.684.263 KM, konstatujemo da su preuzete obaveze na teret finansijskog plana tekuće godine iznad visine utvrđene u posebnom dijelu finansijskog plana za 9.593.113 KM. Navedeno nije u skladu sa članom 6. Zakona o budžetima u FBiH.** U okviru Bilješki uz finansijske izvještaje dato je obrazloženje da troškovi lijekova već duži period imaju trend rasta a da su uzroci višestruki (konstantni porast oboljelih, posebno od malignih oboljenja, porast cijena lijekova, lista lijekova koji se mogu koristiti na teret fonda solidarnosti).

²⁵ Iskazani iznosi predstavljaju iznose iskazane u izmjenama i dopunama finansijskog plana, uključujući i zakonske preraspodjele i tekuću rezervu.

Vlada FBiH je, na prijedlog federalnog ministra zdravstva, u 2019. godini donijela Odluku o listi lijekova Fonda solidarnosti FBiH i Izmjenu i dopunu ove odluke, a u skladu sa Pravilnikom o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti. U okviru navedene Odluke, nalazi se Lista lijekova Fonda solidarnosti (prilog 1 Odluke), a lijekovi su podijeljeni na 12 grupa po bolestima. U okviru odluke nalazi se i spisak lijekova pod nazivom „poseban program“ (prilog 2 Odluke), koji se mogu uvrstiti u Listu lijekova Fonda solidarnosti, za koji se osiguraju dodatna finansijska sredstva.

Zavod vrši nabavku lijekova (i potrošnog materijala), u skladu sa zaključenim ugovorima nakon provedenih postupaka javnih nabavki. Lijekovi se propisuju u bolničkim zdravstvenim ustanovama sa kojima Zavod ima zaključene ugovore. U skladu sa članom 35. Zakona o zdravstvenom osiguranju, federalni ministar zdravstva donio je Pravilnik o načinu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja²⁶ uključujući i prava koja se ostvaruju na teret sredstava Fonda solidarnosti. Na osnovu ovlaštenja iz člana 27. ovog Pravilnika, direktorica Zavoda je formirala 10 komisija za izdavanje saglasnosti za liječenje osiguranih lica FBiH na teret sredstava Fonda solidarnosti (za područje svakog kantona). Zadatak ovih komisija je da na teret Fonda solidarnosti donose odluke, odnosno daju saglasnost za liječenje u zdravstvenim ustanovama sa kojima je Zavod zaključio ugovore za liječenje (uključujući i davanje saglasnosti za liječenje citostaticima sa liste lijekova Fonda solidarnosti). Način rada komisija propisan je Pravilnikom o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti i Uputstvom o načinu i postupku izdavanja saglasnosti za liječenje osiguranih lica FBiH na teret sredstava Fonda solidarnosti.

Bitno je istaći da nije osigurana uplata sredstava Zavodu iz Budžeta FBiH u iznosu koji je predviđen zakonskim propisima, te da su u Zavodu uspostavljene liste čekanja za pacijente kojima su propisani lijekovi iz priloga 1 Odluke. Pored navedenog, Zavod ima uspostavljene i liste čekanja za usluge liječenja u zdravstvenim ustanovama u FBiH.

Zavod je imenovao još 11 komisija koje vrše propisivanje svih ostalih lijekova sa liste Fonda solidarnosti i lijekove sa liste posebnih programa liječenja. Komisije su imenovane na osnovu člana 27. Pravilnika o načinu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i člana 22. Pravilnika o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti.

Tačkom III Odluke o listi lijekova utvrđeno je da se na listu lijekova mogu uvrstiti i lijekovi preporučeni kroz poseban program, za koji se osiguraju dodatna finansijska sredstva Fonda solidarnosti. Zavod nije prezentirao dokumentaciju kojom bi se potvrdilo da su za lijekove sa posebnog programa osigurana dodatna finansijska sredstva kako bi lijekovi sa posebnog programa bili uvršteni na listu lijekova Fonda solidarnosti. Zavod nabavlja 16 lijekova od ukupno 26 lijekova sa liste lijekova sa posebnog programa. Lijekovi su se nabavljali za pacijente koji su prethodnih godina uvedeni u pravo liječenja, kao i za nove pacijente koji su u pravo uvedeni tokom revidirane godine. Tokom 2022. godine Zavod nije nabavljao nove vrste lijekove sa liste posebnog programa, u odnosu na 2021. godinu. Rashodi lijekova sa liste posebnog programa su u 2022. godini iznosili 20.479.734 KM, od čega se 99% odnosi na citostatike.

U tački IX Odluke o listi lijekova utvrđeno je da u izuzetnim slučajevima Upravni odbor može u medicinski opravdanom slučaju, a na prijedlog Komisije za utvrđivanje prava korištenja lijekova, odobriti primjenu tačno definisanih količina neophodnih lijekova za određeni broj pacijenata, a koji se ne nalaze na listi lijekova Fonda solidarnosti, uz uslov da nabavku ovih lijekova finansira proizvođač lijeka u iznosu od 50%, a sufinansira iz sredstava Fonda solidarnosti, bez obzira na to da li je lijek koji se finansira po ovom režimu registrovan u BiH ili ne. U toku revidirane godine na ove lijekove utrošeno je 2.737.477 KM.

Troškovi liječenja u inostranstvu iskazani su u iznosu od 15.695.388 KM. Finansijskim planom za troškove liječenja u inostranstvu planirana su sredstva u iznosu od 12.000.000 KM, a drugim rebalansom sredstva su uvećana za 2.000.000 KM te su ukupna planirana sredstva na poziciji 613948 u iznosu od 14.000.000 KM.

---

²⁶ Sl. novine FBiH“, br. 31/02, 20/19

Ukupni rashodi na ovoj poziciji iskazani su u iznosu od 15.695.388 KM, odnosno za 1.695.388 KM (ili 12,11%) više u odnosu na Rebalans finansijskog plana, što je u Analizi iskaza obrazloženo kao povećanje troškova liječenja u posljednjem kvartalu 2022. godine. Stoga konstatujemo da su za navedeni iznos preuzete obaveze iznad visine utvrđene u posebnom dijelu Finansijskog plana, što nije u skladu s članom 6. Zakona o budžetima u FBiH.

Sredstvima Fonda solidarnosti finansiraju se troškovi liječenja u inostranstvu za oboljenja i zdravstvena stanja, odnosno povrede koje su definisane Pravilnikom o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo.²⁷ Navedena zdravstvena stanja se ne mogu uspješno liječiti u zdravstvenim ustanovama u FBiH. Liječenje pacijenata se obavlja u zdravstvenim ustanovama sa kojima Zavod ima zaključene ugovore, odnosno u zdravstvenim ustanovama država sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključene međudržavne ugovore o socijalnom osiguranju koji predviđaju mogućnost upućivanja osiguranika jedne države na liječenje u drugu državu ugovornicu. Pravilnikom o uslovima i postupku upućivanja osiguranih lica na liječenje u inostranstvo definisano je 12 oboljenja, odnosno, stanja i povreda kao što su: urođene srčane mane kod djece koje se mogu liječiti operativnim putem, oboljenja iz oblasti dječije onkologije, oboljenja kod odraslih koja zahtijeva transplantaciju koštane srži i dr. Postupak za upućivanje na liječenje u inostranstvu pokreće se na prijedlog kliničke zdravstvene ustanove, uz koji se prilaže i saglasnost osiguranog lica, odnosno njegovog roditelja ili staraoca, ako se radi o maloljetnom djetetu ili licu lišenom poslovne sposobnosti. Uz prijedlog klinička zdravstvena ustanova obavezna je da priloži i svu medicinsku dokumentaciju o prethodnom ispitivanju i liječenju osiguranog lica, a u vezi oboljenja radi koga se predlaže upućivanje na liječenje u inostranstvo. Prijedlog se podnosi Zavodu osiguranja, sa naznakom za Stručnu komisiju za upućivanje osiguranih lica na liječenje u inostranstvu. Na osnovu ocjene i mišljenja Stručne komisije, odnosno prijedloga kliničke zdravstvene ustanove za oboljenja, direktorica Federalnog zavoda osiguranja donosi rješenje o upućivanju na liječenje u inostranstvu, odnosno rješenje o odbijanju prijedloga za upućivanje na liječenje u inostranstvo. Osigurano lice, odnosno njegov pratilac, dužan je u roku od 15 dana od dana povratka sa liječenja iz inostranstva, Federalnom zavodu osiguranja podnijeti pismeni izvještaj o obavljenom liječenju uz koji dostavlja otpusnicu inostrane zdravstvene ustanove, kao i račune o obavljenom prevozu, račun za smještaj, te obračun dnevnica, a radi sačinjavanja konačnog obračuna troškova putovanja i dnevnica. U 2022. godini podneseno je ukupno 617 prijedloga što je za cca 10% više nego u 2021. godini. Odobrena su 543 prijedloga, 40 prijedloga je odbijeno, 3 su obustavljena, odnosno vraćena predlagaču, a 31 prijedlog čeka termin prijema.

Troškovi refundacija troškova liječenja iskazani su u iznosu od 321.772 KM. Troškovi refundacija troškova liječenja se odnose na sufinansiranje troškova pruženih zdravstvenih usluga i nabavke lijekova u skladu sa Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja²⁸ koji je donijelo Federalno ministarstvo zdravstva. Kriteriji, način i postupak odobravanja ovih prava utvrđen je Odlukom o sufinansiranju pruženih zdravstvenih usluga i nabavki lijekova koju je donio Upravni odbor, a koja je objavljena na web stranici Zavoda. Zadnjim izmjenama i dopunama ove Odluke od 29. 9. 2021. godine definisano je da se pravo ostvaruju na osnovu prezentiranog originalnog računa kojeg je izdala zdravstvena ustanova u inostranstvu ili zdravstvena ustanova u BiH u kojoj je pružena zdravstvena usluga, odnosno koji je izdala apoteka kada je izvršena nabavka lijeka. Iznos finansijskih sredstava za sufinansiranje troškova jednak je 20% od iznosa iskazanog na računima, s tim da ukupni iznos refundiranih računa ne može biti veći od 20.000 KM godišnje.

U slučajevima kada se radi o lijekovima koji nisu obuhvaćeni ostalim odlukama Upravnog odbora vezanim za lijekove, a koji se ne nalaze u važećoj Odluci o listi lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine ili se nalaze u Odluci o listi lijekova u dijelu posebni program za koji nisu osigurana dodatna finansijska sredstva, iznos finansijskih sredstava za sufinansiranje/finansiranje troškova jednak je 100% od iznosa iskazanog u računima, a ukupan godišnji iznos refundacije je 10.000 KM. Odobren je 81 zahtjev, od čega 11 za pružene zdravstvene usluge i 70 za sufinansiranje troškova lijekova. Odbijeno je 20 zahtjeva.

---

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 93/13, 102/15, 16/19 i 22/19

²⁸ „Sl. novine FBiH“, broj 31/02 i 20/19

Na poziciji rashodi lijekova i medicinskog potrošnog materijala i poziciji troškovi liječenja u inostranstvu iskazano je veće izvršenje u odnosu na sredstva odobrena Finansijskim planom, u ukupnom iznosu od 11.288.501 KM. Zavod se nije pridržavao utvrđenih ograničenja predviđenih članom 6. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je propisano da se na teret budžeta/finansijskog plana tekuće godine mogu preuzimati obaveze samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu finansijskog plana.

Preporuka:

- **stvarati obaveze do visine sredstava utvrđenih finansijskim planom Zavoda u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.**

7.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima Zavod je iskazao izvršenje prihoda u iznosu od 214.863.163 KM i rashoda i izdataka u iznosu od 230.254.512 KM. Negativan finansijski rezultat (višak rashoda nad prihodima) za 2022. godinu iskazan je u iznosu od 15.391.349 KM.

Akumulirani višak rashoda nad prihodima na 31. 12. 2022. godine iznosi 6.726.745 KM. Finansijski rezultat koji se odnosi na višak rashoda nad prihodima dijelom je pokriven iz ostvarenog viška prihoda nad rashodima iz ranijih godina i izvora sredstava rezervi (8.597.607 KM), a prema Odluci Upravnog odbora o usvajanju Godišnjeg obračuna Zavoda za 2022. godinu. Nakon pokrića dijela ostvarenog deficita, akumulirani višak rashoda nad prihodima iznosi 6.726.745 KM. Navedenom Odlukom utvrđeno je da će za pokriće viška rashoda nad prihodima na prijedlog Stručne službe Upravni odbor donijeti Sanacioni plan.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe iskazane su u iznosu od 37.294.708 KM, a čine ih: novčana sredstva (12.408.838 KM), kratkoročna potraživanja (1.370.987 KM) i kratkoročna razgraničenja (23.514.883 KM).

7.2.1.1 Novčana sredstva

Gotovina u blagajni i na transakcijskim računima je na 31. 12. 2022. godine iznosila 12.408.838 KM. Zavod je krajem 2021. godine proveo javnu nabavku za vođenje depozitnog i transakcijskih računa, te je zaključen okvirni sporazum na četiri godine i ugovor sa ASA banka d.d. Sarajevo. Direktorica je 17. 11. 2022. godine donijela Izjavu o jednostranom raskidanju okvirnog sporazuma/Ugovora/Aneksa ugovora zbog neispunjenja ugovornih obveza ASA Banke d.d. Sarajevo, te je putem direktnog sporazuma zaključen ugovor s Union bankom za preostali dio 2022. godine. Na 31. 12. 2022. godine Zavod je imao otvorene depozitni i transakcijske račune i kod Union banke i ASA banke d.d. Sarajevo zbog prelaza poslovanja iz jedne banke u drugu u tome periodu.

7.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja na 31. 12. 2022. godine iskazana su u iznosu od 1.370.987 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja iz budžeta (1.000.000 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (253.230 KM), potraživanja od detašmana (90.953 KM) i potraživanja za date avanse (18.293 KM).

Potraživanja iz budžeta se odnose na potraživanja od nadležnog ministarstva po usvojenom Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava - „Tekući transfer drugim nivoima vlasti i fondovima – Poduzimanje mjera za sprečavanje i suzbijanje zarazne bolesti COVID – 19 iz nadležnosti FBiH“. Programom je odobrena raspodjela sredstava za finansiranje usluga invazivne i interventne kardiohirurgije kod pacijenata koje su nastale kao posljedica COVID – 19. Ugovor je zaključen 16. 11. 2022. godine. Sredstva su uplaćena Zavodu 4. 1. 2023. godine.

Potraživanja od detašmana se odnose na potraživanja za dug poslodavaca prema Zavodu u skladu sa Izvještajem o ostvarenju i utrošku sredstava po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenika na radu u inostranstvu za 2022. godinu.

Sumnjiva i sporna potraživanja se odnose na avanse zdravstvenim ustanovama u inostranstvu po uplaćenim predračunima i/ili ugovorima iz 2015., 2016. i 2019. godine, u svrhu upućivanja na liječenje pacijenata u klinike u inostranstvu: CHU Grenobl Alpe (120.628 KM), Klinika D.A.F. Toulouse Francuska (132.602 KM). Po preporuci iz Pisma menadžmentu Upravni odbor je 14. 2. 2023. godine donio Odluku o prenosu potraživanja na sumnjiva i sporna na 31. 12. 2022. godine.

Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH propisano je knjigovodstveno evidentiranje potraživanja na odgovarajućim pozicijama. U skladu sa zaključenim Međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, inostrani osiguranici koji imaju prebivalište na području Bosne i Hercegovine, imaju ista prava na zdravstvenu zaštitu kao i domaći osiguranici. Za obezbjeđenje prava na zdravstvenu zaštitu ovih osiguranika, inostrani nosioci uplaćuju paušalnu naknadu, koja predstavlja prihod kantonalnih zavoda za provođenje obaveznog zdravstvenog osiguranja. Inostrani osiguranici za koje se troškovi zdravstvene zaštite nadoknađuju putem paušalne naknade imaju pravo na usluge iz programa federalnog fonda solidarnosti, kao i domaći osiguranici. U skladu sa navedenim, Zavodu pripada 10,2% sredstava od paušalnih naknada, dok se ostatak sredstava transferiše kantonalnim zavodima. Zavod ne vrši knjigovodstveno evidentiranje potraživanja za pripadajući dio sredstava za zdravstvenu zaštitu iz federalnog fonda solidarnosti, na odgovarajućim bilansnim pozicijama u obračunskom periodu u kojemu su i nastala. Prema evidencijama Zavoda, ukupna potraživanja svih kantonalnih zavoda prema inostranim nosiocima osiguranja za paušalnu naknadu na 31. 12. 2022. godine iznose 7.937.725 KM (iskazana su u okviru vanbilansne evidencije), od čega se dio ovih potraživanja odnosi na potraživanja Zavoda za liječenje iz fonda solidarnosti.

Provedenom revizijom smo konstatovali da Zavod ne vrši knjigovodstveno evidentiranje potraživanja u bilansnoj evidenciji po osnovu paušalne naknade za dio koji se odnosi na liječenje osiguranika sredstvima fonda solidarnosti, što nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***potraživanja po osnovu paušalne naknade (dio koji pripada Zavodu) evidentirati na propisanim bilansnim pozicijama, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.***

7.2.1.3 Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 23.514.883 KM, a odnose se na neutrošene zalihe lijekova u tekućem periodu koja će se utrošiti u 2023. godini. Lijekovi i potrošni materijali skladište se u zdravstvenim ustanovama, njihovim kliničkim apotekama i zdravstvenim odjelima u FBiH. Stanje na zalihama evidentira se u skladu sa Računovodstvenim politikama Zavoda.

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Zavoda na 31. 12. 2022. godine iskazana su stalna sredstva u iznosu od 1.964.112 KM (nabavne vrijednosti 3.242.024 KM, ispravke vrijednosti 1.277.912 KM). Strukturu stalnih sredstva Zavoda čine građevine (2.252.385 KM), oprema (699.771 KM), stalna sredstva u obliku prava (177.524 KM) i vrijednosni papiri (108.843 KM).

Tokom revidirane godine vrijednost stalnih sredstava je povećana po osnovu nabavke stalnih sredstava u iznosu od 66.997 KM, koliko su iskazani i izdaci za nabavku. Smanjenje vrijednosti stalnih sredstava u iznosu od 86.272 KM odnosi se na obračunatu amortizaciju stalnih sredstava.

U vezi vlasništva nad zgradom koja je uknjižena u poslovne knjige Zavoda i aktivnosti koje je Zavod poduzeo u prethodnom periodu, Zavod je 11. 3. 2022. godine poslao Molbu za nastavak postupka Zemljišno knjižnom uredu Općinskog suda u Sarajevu u vezi sa uređenjem evidencije o nekretninama, u okviru postupka usklađivanja podataka katastra i zemljišne knjige (harmonizacija). Općinski sud u Sarajevu je 8. 12. 2022. godine donio Rješenje kojim se uspostavlja zemljišnoknjižni uložak kojim se uknjižava pravo vlasništva nad poslovnom zgradom u korist Zavoda.

Na poziciji **vrijednosnih papira** iskazane su dionice Rudnika soli „Tuzla“, ukupne vrijednosti od 108.843 KM, na ime neuplaćenog duga rudnika za doprinos za zdravstveno osiguranje. Sporazum je zaključen u skladu s Odlukom Vlade Tuzlanskog kantona o finansijskoj konsolidaciji privrednog društva Rudnik soli „Tuzla“ d.d. Tuzla, kojim je ugovoreno da će Rudnik soli „Tuzla“ d.d. za uvećanje osnovnog kapitala Zavoda izvršiti upis 1.279 dionica nominalne vrijednosti od 85,10 KM na ime neuplaćenih doprinosa za zdravstveno osiguranje do 30. 9. 2013. godine. Registar vrijednosnih papira u FBiH je 27. 6. 2017. godine obavijestio Zavod da je Zavod registrovan kao vlasnik upisanih dionica.

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta i Računovodstvenim politikama Zavoda izvanbudžetski fondovi vrše revalorizaciju imovine, obaveza i izvora sredstava. Knjigovodstveni iznos stalnih sredstava koriguje se ako je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena viša od 10% ili 10% i više kumulativno od zadnje promjene vrijednosti sredstava. Efekti revalorizacije knjiže se na izvore sredstava. Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku, na nabavnu i ispravku vrijednosti. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena proizvođača industrijskih proizvoda u 2022. godini iznosio je 17,4%. **Konstatovali smo da Zavod nije izvršio revalorizaciju stalnih sredstava u 2022. godini, iako je inflacija na godišnjem nivou za 2022. godinu bila preko 10%. Navedeno nije u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika Zavoda.**

Preporuka:

- **revalorizaciju stalnih sredstava vršiti u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika Zavoda.**

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 43.281.326 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze u iznosu od 42.276.729 KM i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 1.004.597 KM. Najznačajniji iznos kratkoročnih tekućih obaveza odnosi se na obaveze prema dobavljačima i obaveze po osnovu stvarnih i paušalnih troškova po osnovu inoosiguranja.

Obaveze prema dobavljačima iskazane su u iznosu od 35.151.685 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima lijekova i medicinskog materijala i obaveze prema zdravstvenim ustanovama koje pružaju usluge koje se finansiraju iz sredstava fonda solidarnosti. Najveći dio obaveza nastao je po fakturama iz novembra i decembra 2022. godine koje, u skladu sa ugovorima, najvećim dijelom dopijevaju za plaćanje u narednoj godini. Izvršen je popis obaveza, a prema uzetom uzorku, u najvećem dijelu usklađene su sa dobavljačima.

Obaveze po osnovu stvarnih i paušalnih troškova po osnovu inoosiguranja iskazane su u iznosu od 5.968.133 KM, a odnose se na obaveze kantonalnih zavoda prema ino nosiocima za zdravstvene usluge pružene našim osiguranicima u inostranim ustanovama i obaveze ino nosilaca prema kantonalnim zavodima za zdravstvene usluge pružene ino osiguranicima u našim zdravstvenim ustanovama (obaveze po osnovu stvarnih troškova 1.295.002 KM i obaveze po osnovu paušala 4.673.131 KM). Zavod kontinuirano vrši obračune stvarnih i paušalnih troškova, objedinjava obračune inonosilaca i kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja i blagovremeno vrši potraživanje izmirenja obaveza od kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja i inonosilaca.

Prijem, evidentiranje i sačinjavanje obračuna stvarnih i paušalnih troškova vodi se u pomoćnim evidencijama Zavoda (Služba za inoosiguranje), a u knjigovodstvenim evidencijama vode se obaveze za stvarne i paušalne troškove (kantonalnih zavoda i inonosilaca). Zavod knjigovodstveno evidentira prilive i odlive sredstava po osnovu stvarnih i paušalnih troškova od kantonalnih zavoda i inonosilaca (po državama) preko obaveza i novčanih sredstava.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.004.506 KM i najvećim dijelom se odnose na razgraničene prihode iz budžeta (1.000.000 KM) koji su odobreni u Budžetu FBiH za 2022. godinu.

7.2.4 Izvori sredstava

U finansijskim izvještajima Zavoda na 31. 12. 2022. godine iskazani su izvori stalnih sredstava u iznosu od -4.022.506 KM, a odnose se na izvore stalnih sredstava (1.855.269 KM), ostale izvore sredstava (108.843 KM) i izvore sredstava rezervi (740.127 KM), te neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (6.726.745 KM).

Izvori stalnih sredstava odgovaraju neotpisanoj vrijednosti stalnih sredstava. Izvori sredstava rezervi odnose se na rezerve za rashode za detaširane radnike. Ostali izvori sredstava odnose se na neotpisanu vrijednost vrijednosnih papira.

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Direktorica je 7. 11. 2022. godine donijela Odluku o redovnom godišnjem popisu za 2022. godinu s ciljem usklađivanja knjigovodstvenog stanja sredstava, obaveza, potraživanja i zaliha, sa stvarnim stanjem u Zavodu. Rješenjima o imenovanju 9. 11. 2022. godine su formirane tri popisne komisije i to: Centralna popisna komisija, Komisija za popis imovine stalnih sredstava, sitnog inventara, materijalnih i sličnih prava i Komisija za popis novčanih sredstava, potraživanja, obaveza i vanbilansne evidencije na 31. 12. 2022. godine. Rješenjem o imenovanju koje je donijela direktorica Zavoda 2. 12. 2021. godine formirane su i četiri komisije za popis zaliha lijekova i potrošnog medicinskog materijala koji se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti, a koje se nalaze u Javnoj ustanovi Kantonalna bolnica Zenica, u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar i u Univerzitetskom kliničkom centru Tuzla. Ostale zdravstvene ustanove²⁹ formirale su Komisije za popis zaliha lijekova i potrošnog materijala na nivou zdravstvene ustanove. Upravni odbor je 14. 2. 2023. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenom popisu stalnih sredstava, sitnog inventara, materijalnih i sličnih prava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza u Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, sa stanjem na 31. 12. 2022. godine.

U izvještaju komisije o izvršenom popisu zaliha lijekova i potrošnog materijala utvrđeni su manjkovi na stanju lijekova koji se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti, kao i lijekovi sa isteklim rokom u ukupnoj vrijednosti od 174.679 KM najvećim dijelom u zdravstvenoj ustanovi UKC Tuzla (161.698 KM). Donesene su Odluke Upravnog odbora o načinu likvidacije manjka i rashoda zaliha lijekova u svakoj Ustanovi.

Donesena je Odluka o otpisu obaveza za pružanje zdravstvenih usluga hemodijalize osiguranicima u korist federalnog fonda solidarnosti u iznosu od 220.716 KM, a odnose se na razliku naplaćenih sredstava od ino nosilaca zdravstvenog osiguranja, za pružanje usluga hemodijalize INO osiguranicima na teritoriji FBiH i plaćenih troškova za pružanje usluge hemodijalize našim osiguranicima na teritoriji druge države ugovornice.

Također 14. 2. 2023. godine donesena je i Odluka prema prijedlogu popisne komisije o prijenosu ino potraživanja na sumnjiva i sporna potraživanja u vrijednosti od 271.524 KM.

---

²⁹ Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać, JU Bolnica Travnik, Županijska bolnica Orašje, Županijska bolnica „Dr. fra Mihovil Sučić“ Livno, Opća bolnica „Dr. Mustafa Beganović“ Gračanica, Opća bolnica Tešanj, Dom zdravlja Živinice, Opća bolnica Konjic, JU Dom zdravlja Bugojno, Kantonalna bolnica Goražde, Opća bolnica Jajce i Kantonalna bolnica „Dr. Safet Mujić“ Mostar i JU Opća bolnica „Prim.dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo.

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 210.445.885 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 224.647.980 KM, što je rezultiralo negativnim novčanim tokom u iznosu od 14.202.095 KM.

Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji, sa 31. 12. 2022. godine, iskazan je iznos od 2.844.105 KM, koji se najvećim dijelom odnosi na iskazanu razliku knjiženih potraživanja svih kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja po osnovu ino-osiguranja u iznosu od 8.814.979 KM i obaveza svih kantonalnih zavoda po istom osnovu u iznosu od 11.784.471 KM. Ostatak vrijednosti odnosi se na vrijednost tuđih stalnih sredstava datih na korištenje Zavodu. Zavod vrši knjigovodstveno evidentiranje potraživanja i obaveza po osnovu stvarnih i paušalnih troškova po zemljama. Knjiženja se vrše na osnovu pomoćnih evidencija koje vodi Služba za ino-osiguranje, a koje se vode po zemljama, kantonima, vrsti troška i godinama na koje se odnose.

Skrećemo pažnju da se u predmetnom slučaju radi o uslovnim potraživanjima i obavezama koje se mogu osporavati od naših kantonalnih zavoda s jedne strane i nadležnih službi država potpisnica sporazuma o ino osiguranju, te da će konačan iznos potraživanja i/ ili obaveza biti utvrđen tek u narednom periodu u postupku međusobnog usaglašavanja koji se vrši putem Zavoda. Za naplaćeni iznos potraživanja Zavod, shodno postojećim propisima, oprihoduje pripadajući dio od 10,2% od naplaćenog iznosa paušalne naknade, dok se ostatak sredstava transferiše prema kantonalnim zavodima.

Naša država ima 23 potpisana sporazuma o socijalnom osiguranju, a korištenje zdravstvene zaštite se plaća na dva načina (plaćanjem računa za stvarne troškove i paušalno). Stvarni troškovi nastaju prilikom privremenog boravka osiguranih lica na području zemalja potpisnica sporazuma kod korištenja hitne zdravstvene zaštite i to samo pod određenim uslovima koji se moraju ispoštovati (popunjen odgovarajući obrazac nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja u kojem je naveden njegov period važenja za osigurano lice i s druge strane popunjen odgovarajući obrazac za troškove liječenja u inostranstvu u čijem prilogu se nalaze pripadajući računi). Računi se skupljaju i Zavodu dostavljaju kvartalno koji ih dostavlja na plaćanje kantonalnim zavodima. Ista procedura se primjenjuje i kod liječenja ino osiguranika u našim zdravstvenim ustanovama. Potraživanja po ovom osnovu iznose 10.614.875 KM, obaveze 1.799.895 KM, te je ukupan saldo po osnovu stvarnih troškova iznosi 8.814.980 KM potraživanja. Prema pomoćnim evidencijama koje vodi Zavod, najznačajnija potraživanja po ovom osnovu imaju Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona (3.416.505 KM) i Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona (2.187.243 KM).

Plaćanje paušalnog iznosa naknade predviđeno je kada osiguranici jedne države imaju prebivalište u drugoj državi i u slučaju radnika na radu u inostranstvu, i plaćaju osiguranje za sebe i članove porodice (naši državljani koji su ino penzioneri i radnici koji rade u inostranstvu). Obračun se vrši na godišnjem nivou. Visina mjesečnog paušala utvrđuje se na godišnjem nivou, a osnova za izračunavanje je Obračun sredstava u zdravstvu koji državni organi moraju potvrditi. Ista procedura se primjenjuje i za naše osiguranike koji imaju prebivalište na području drugih država. Potraživanja po ovom osnovu iznose 7.937.725 KM, obaveze 19.722.196 KM, tako da ukupan saldo po osnovu paušalne naknade iznosi 11.784.471 KM obaveza. Najveće obaveze imaju Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo (7.260.561 KM) i Zavod zdravstvenog osiguranja Zapadno-hercegovačkog kantona (6.212.602 KM). Zavod je u aprilu 2022. godine dostavio urgenciju Zavodu zdravstvenog osiguranja Zapadno-hercegovačkog kantona za izmirenje obaveza po osnovu paušalne naknade troškova prema Republici Hrvatskoj.

Također, Zavod je u septembru 2022. godine dostavio svim kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja tabelarni pregled međusobnog obračuna nadoknade troškova za 2020. godinu, poslije obostrano iskazanih reklamacija, u skladu sa Ugovorom o socijalnom osiguranju sa Republikom Hrvatskom kao i naknadi obračun za period 2016.-2019- godina. U dopisu je navedeno da se pregled dostavlja radi izmirenja nespornih obaveza kantonalnih zavoda, te je navedeno i da se dopis smatra urgencijom za izmirenje obaveza ili dijela obaveza kako bi Zavod bio u mogućnosti smanjiti svoje obaveze prema drugim kantonima odnosno Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, Zavod je sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje dogovorio da će međusobna dugovanja po osnovu paušalne naknade podmirivati prebijanjem. Također, dogovorom sa Republikom Srbijom dogovoreno je da se mogu vršiti prebijanja troškova po osnovu paušalnih naknada i stvarnih troškova. Nije prezentirana dokumentacija da su sa drugim državama sačinjeni sporazumi o međusobnom prebijanju dugovanja po ovom osnovu. Dogovorena međusobna prebijanja dugovanja po osnovu nastalih troškova imaju uticaja na knjigovodstveno evidentiranje nastalih potraživanja i obaveza kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja. Njihovom primjenom nije moguće ispuniti zahtjev Zakona o budžetima u FBIH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBIH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBIH u dijelu poštovanja principa modificiranog načela nastanka događaja prema kojem se prihodi i primici priznaju u onom periodu kada su mjerljivi i raspoloživi, a rashodi i izdaci na osnovu nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja. Osim toga, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBIH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBIH, jedno od računovodstvenih načela na kojima se zasniva računovodstvo budžeta jeste i načelo pojedinačnog iskazivanja poslovnih događaja.

Zavod je 9. 2. 2023. godine svim kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja dostavio izvode za usaglašavanje stanja obaveza i potraživanja za stvarne troškove i paušalne naknade nastale po osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju. Prema prezentiranoj dokumentaciji, pojedini kantonalni zavodi dostavili su odgovore na ove izvode, sa navedenim neslaganjima. Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona obratio se Zavodu 23. 2. 2023. godine sa molbom da u što kraćem roku dostave termine za održavanje sastanka na kojima će se izvršiti usaglašavanje stanja potraživanja i obaveza po osnovu stvarnih i paušalnih troškova. **Zavod nije do propisanog roka za sačinjavanje i predaju godišnjih finansijskih izvještaja organizovao sastanke ili na drugi način izvršio usaglašavanje svih potraživanja i obaveza sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja nastalih po navedenom osnovu.** Prezentirana je dokumentacija da je Zavod usaglašavanja potraživanja i obaveza sa kantonalnim zavodima nastavio u 2023. godini.

Vežano za neriješene obaveze Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, u 2019. godini imenovana je komisija za rješavanje predmeta „sukoba nadležnosti“ kod primjene međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju između BiH i Republike Hrvatske, Republike Srbije i drugih država sa kojima BiH ima zaključene ugovore o socijalnom osiguranju. Zadatak komisije je da, nakon saglasnosti direktora kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, sačini prijedlog i način raspodjele spornih predmeta „sukoba nadležnosti“ za period 2001-2006 i utvrdi iznos nastalih dugovanja po kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja po tom osnovu, te isti predloži direktorima kako bi izmirili utvrđena pripadajuća dugovanja.

Tokom revidirane godine održano je nekoliko sastanaka sa predstavnicima ino službi kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja po ovom osnovu. Obavljane su aktivnosti na raspodjeli, ali aktivnosti još uvijek nisu okončane. Samim tim ni preraspodjela dugovanja po kantonalnim zavodima nije izvršena.

U februaru 2021. godine zaključen je ugovor sa firmom QSS d.o.o. Sarajevo, u vrijednosti od 58.170 KM. Ugovorena je izrada softvera za praćenje zahtjeva i troškova sa database licencama. Implementacija je planirana u roku od godine dana od potpisivanja ugovora, a rok za dogradnju i popravke (održavanje softvera) je dvije godine od dana okončanja postupaka. U novembru i decembru 2022. godine Zavod je organizovao online radionice za korištenje softvera za paušalne i stvarne troškove. U januaru, februaru i martu 2023. godine firma je radila na finalnoj korekciji i dopuni softvera. Do okončanja revizije izrada softvera nije završena.

Preporuke:

- *okončati aktivnosti na raspodjeli spornih predmeta „sukoba nadležnosti“ iz perioda 2001-2006, s ciljem utvrđivanja iznosa dugovanja po kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, te izmirenja obaveza nastalih po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju;*
- *blagovremeno vršiti usaglašavanja potraživanja i obaveza nastalih po osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, s ciljem tačnog iskazivanja stanja potencijalnih obaveza i potraživanja u pomoćnoj kao i vanbilansnoj evidenciji Zavoda;*
- *preispitati utvrđene modalitete prebijanja koji se odnose na međusobna dugovanja po osnovu ino osiguranja, s ciljem omogućavanja ispravnog knjigovodstvenog evidentiranja svih nastalih promjena kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, u skladu sa zakonskim i drugim propisima koji su na snazi u FBiH.*

9. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor je 14. 12. 2021. godine usvojio planove javnih nabavki Zavoda za 2022. godinu, i to: Plan javnih nabavki koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti u iznosu od 146.197.000 KM³⁰ i Plan javnih nabavki koje se finansiraju iz sredstava obezbijedenih za rad Stručne službe u iznosu od 707.395 KM. Budući da su više puta vršene izmjene i dopune planova tokom godine, konačan Plan javnih nabavki Fonda solidarnosti sa posljednjom od jedanaest izvršenih izmjena iznosio je 212.531.000 KM, a Plan javnih nabavki Stručne službe sa posljednjom od osam izvršenih izmjena iznosio je 906.437 KM. Izmjene i dopune planova javnih nabavki odnosile su se na uvođenje novih postupaka, izmjene procijenjene vrijednosti i izmjene rokova provođenja nabavki.

Plan javnih nabavki koje se finansiraju iz Fonda solidarnosti sačinjen je na način da je planirano devet grupa postupaka u okviru kojih je planirano provođenje više pojedinačnih postupaka. Procijenjena vrijednost utvrđena je za svaku grupu postupaka, odnosno za grupe lijekova, ali ne i za svaki pojedinačni postupak. Postupak sačinjavanja Plana javnih nabavki i provođenja javnih nabavki u Zavodu uređen je Procedurama za pripremu i provođenje postupaka javnih nabavki (u daljnjem tekstu: Procedure za javne nabavke) iz 2016. godine. Planirano je provođenje: jednog postupka putem Aneksa II dio B u iznosu od 66.720.000 KM, nabavke potrošnog materijala za dijalizu i lijekova u iznosu od 24.355.000 KM (planirano je provođenje 11 grupa postupaka), nabavka lijekova saglasno listi lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti koje se finansiraju iz sredstava federalnog fonda solidarnosti u iznosu od 33.320.000 KM (planirano je provođenje 12 postupaka), nabavke citostatika u iznosu od 94.700.000 (planirano je provođenje 16 postupaka) i dr.

Procedurama za javne nabavke utvrđeno je da planovi javnih nabavki obavezno sadrže sljedeće elemente: predmet javne nabavke, šifru JRJN – brojčanu oznaku nabavke iz Jedinštenog rječnika javnih nabavki, planiranu vrijednost u KM sa PDV-om i bez PDV-a, vrstu postupka, krajnji rok za početak postupka, krajnji rok za nabavku/sklapanje ugovora i izvor finansiranja. Plan javnih nabavki Fonda solidarnosti ne sadrži sve propisane elemente utvrđene Procedurama za javne nabavke Zavoda.

Osnov za postupak planiranja i sačinjavanja Plana javnih nabavki koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti je usvajanje Finansijskog plana Zavoda u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, koji na prijedlog direktora usvaja Upravni odbor. Osnov za izradu finansijskog plana su podaci o ostvarenju prihoda i izvršenju rashoda za prethodnu godinu, kao i period od januara do juna tekuće godine. Predloženim planom utvrđene su gornje granice rashoda za zdravstvene usluge i lijekove. Po usvajanju Finansijskog plana sredstva odobrena za zdravstvene usluge raspoređuju se na ugovorne zdravstvene ustanove po programima.

³⁰ Sve iskazane vrijednosti javnih nabavki su sa uključenim PDV-om.

Ovaj prijedlog rasporeda sredstava odobrava menadžment, nakon čega se dostavlja Federalnom ministarstvu zdravstva koje izdaje saglasnost na Program zdravstvene zaštite sa planom obima zdravstvenih usluga. Po dobijanju saglasnosti od Federalnog ministarstva zdravstva Program zdravstvene zaštite sa planom obima zdravstvenih usluga usvaja i Upravni odbor Zavoda, te se provodi postupak javne nabavke za zdravstvene usluge putem Aneksa II dio B. Po završenom postupku se zaključuju ugovori sa zdravstvenim ustanovama.

Osnov za izradu plana rashoda lijekova su procijenjeni prihodi i izvršeni rashodi u prethodnoj godini i za prvu polovinu tekuće godine. Prijedlog rashoda lijekova odobrava menadžment Zavoda. Prilikom izrade prijedloga sredstava za lijekove uzimaju se u obzir i potrebna sredstva za zdravstvene usluge. Iznos rashoda po grupama lijekova predstavlja osnov za izradu Plana javnih nabavki koji sačinjava Služba za sistem zdravstvenog osiguranja u saradnji sa Službom za medicinsko farmaceutske poslove. Prijedlog rasporeda finansijskih sredstava za lijekove se sačinjava po procentualnom učešću rashoda pojedinačnog lijeka u ukupnim rashodima za grupu lijekova u prethodnom periodu. Dobiveni procenat se primjenjuje na planirana finansijska sredstva za iduću godinu za određenu grupu lijekova.

Predloženi plan rashoda za određene grupe lijekova kao što su citostatici ne predstavlja realne potrebe, jer su one znatno veće u odnosu na raspoloživa sredstva. U toku revizije nije prezentirana dokumentacija na koji način se vrši planiranje iznosa sredstava za lijekove (citostatike) kada su realne potrebe daleko veće od raspoloživih finansijskih sredstava.

Zavod se prethodno obraćao i Agenciji za javne nabavke, od koje je tražio mišljenje vezano za svoj Plan. U mišljenju Agencije od 18. 2. 2022. godine navedeno je da postupku javne nabavke prethodi adekvatno i realno planiranje. Stoga je za plan javnih nabavki od značaja da sadrži predmet nabavke, njenu planiranu procijenjenu vrijednost, vrstu postupka, planirano vrijeme pokretanja postupka, izbor finansiranja i sl., kako je navedeno u primjeru Plana nabavki koji je objavila Agencija za javne nabavke BiH. Također, u mišljenju se navodi da Zakon i vezani podzakonski akti ne propisuju obavezan sadržaj plana nabavke, nego je svakom ugovornom organu ostavljeno na dispoziciju da utvrđuje sadržaj. S ciljem ostvarivanja načela efikasnosti i transparentnosti i same svrhe plana nabavki, ugovorni organi bi trebali donositi planove nabavki koji sadrže najmanje navedene informacije. Sačinjavanjem Plana javnih nabavki bez jasnog definisanja predmeta i procijenjene vrijednosti nabavke nije osigurano potpuno transparentno provođenje javnih nabavki, što nije u skladu s članom 3. Zakona o javnim nabavkama. Ističemo da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama³¹ propisano koje podatke sadrži plan javnih nabavki. Osim navedenog, prilikom sačinjavanja Plana javnih nabavki nisu ispoštovane ni odredbe Procedura za pripremu i provođenje postupaka javnih nabavki.

Planom javnih nabavki koje se finansiraju iz sredstava obezbijeđenih za rad Stručne službe Zavoda i njegovim izmjenama i dopunama planirano je 39 postupaka, u okviru kojih su planirana tri otvorena postupka ukupne procijenjene vrijednosti od 612.000 KM, šest putem konkurentskog zahtjeva ukupne procijenjene vrijednosti od 123.400 KM, tri postupka putem Aneksa II dio B ukupne procijenjene vrijednosti od 43.950 KM i 28 direktnih postupaka ukupne procijenjene vrijednosti od 127.087 KM.

Uvidom u izvještaj o ukupnom broju provedenih postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora Zavoda utvrđeno je da je provedeno ukupno 82 postupka u ukupnoj vrijednosti od 104.634.959 KM,³² od čega 21 otvoreni postupak (94.083.854 KM), 15 pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja (10.368.033 KM), četiri konkurentska zahtjeva (80.052 KM) i 42 direktna sporazuma (103.020 KM). Pored navedenih, provedena su i četiri postupka putem Aneksa II dio B u ukupnoj vrijednosti zaključenih ugovora 65.459.463 KM, a najvećim dijelom se odnose na javnu nabavku zdravstvenih usluga koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti u vrijednosti od 55.881.862 KM.

³¹ „Sl. glasnik BiH“, br. 59/22

³² Predmeti nabavke kolektivno osiguranje i osiguranje vozila, sistematski pregled zaposlenih radnika Zavoda i vođenje deviznog računa i pripadajućih podračuna su, saglasno članu 25. stav 1. Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 09/05, 35/05 i 100/08), oslobođeni od plaćanja PDV-a. Prema članu 24. stav 2. pod 2. Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni glasnik BiH“ br. 09/05, 35/05 i 100/08), „zdravstvene usluge“ su oslobođene od plaćanja PDV-a.

Izvršen je uvid u procedure nabavke četiri otvorena postupaka ukupne ugovorene vrijednosti 21.016.338 KM, sedam pregovaračkih postupaka ukupne ugovorene vrijednosti 10.007.707 KM, dva konkurentna postupka ugovorene vrijednosti 70.195 KM, tri direktna sporazuma ugovorene vrijednosti 11.303 KM i jedan postupak iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama ugovorene vrijednosti 55.881.862 KM. Izvršenim uvidom konstatirali smo sljedeće:

- U okviru otvorenih postupaka revidirali smo dvije nabavke lijekova/citostatika u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti koji se mogu koristiti na teret sredstava Fonda solidarnosti Federacije BiH ugovorene vrijednosti od 17.572.657 KM i dvije nabavke lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti koji se mogu koristiti na teret sredstava Fonda solidarnosti FBiH: imunosupresivi, lijekovi za multiplu sklerozu, hepatitis C i B, hemofiliju i humani imunoglobulin ugovorene vrijednosti u iznosu od 3.443.681 KM.

Zavod je proveo dva otvorena postupak javne nabavke lijekova citostatika u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti koji se mogu koristiti na teret sredstava Fonda solidarnosti FBiH procijenjene vrijednosti od 26.078.647 KM i 17.408.546. KM. Nabavke su provedene u više lotova, a ukupna ugovorena vrijednost revidiranih lotova iznosila je 17.572.657 KM. Revidirali smo uzorak za nabavku lijekova Pertuzumab, Nilotinib, Bevacizumab i Trastuzumab. Nakon pregleda i ocjene ponuda ugovori su zaključeni s najpovoljnijim dobavljačima. Nisu utvrđene nepravilnosti pri provođenju postupaka.

Zavod je proveo i dva otvorena postupka javne nabavke lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti koji se mogu koristiti na teret sredstava Fonda solidarnosti FBiH: imunosupresivi, lijekovi za multiplu sklerozu, hepatitis C i B, hemofiliju i humani imunoglobulin procijenjene vrijednosti od 11.659.679 KM i 10.408.098 KM. Revidirali smo uzorak za nabavku lijeka simoktokog alfa ugovorene vrijednosti od 1.725.574 KM i nabavke lijeka Okrelizumab ugovorene vrijednosti od 1.718.107 KM. Ugovori za navedene lotove su zaključeni sa najpovoljnijim dobavljačima.

Osim lotova koje smo revidirali, uvidom u dokumentaciju provedenih postupaka konstatovali smo da su provedene e-aukcije u slučaju prijema dvije ili više prihvatljivih ponuda, kako bi se postigle najpovoljnije cijene. Također smo konstatovali da je Zavod tražio obrazloženja za uočene neprirodno niske cijene od dobavljača. U jednom postupku je konstatovano i da su dvije ponude odbačene u skladu sa članom 68. Zakona o javnim nabavkama zbog neispunjavanja uslova iz tenderske dokumentacije odnosno neovjerene Izjave o ukupnom prometu kod nadležnog organa. Konstatovano je i da je Zavod u skladu sa članom 69. stav 2. Zakona o javnim nabavkama poništavao lotove ukoliko je ponuđena cijena značajno veća od procijenjene vrijednosti odnosno osiguranih sredstava.

- Revidirali smo šest pregovaračkih postupaka nabavke lijekova ukupne ugovorene vrijednosti u iznosu od 10.007.707 KM, i to: INN Aflibercept (669.151 KM), INN Pemprolizumab (6.533.040 KM), INN Brentuksimab (871.078 KM), INN Trastuzumab (1.023.004 KM) i INN Emicizumab (841.144 KM), INN Nivolumab (70.290 KM). Za lijek INN Nivolumab provedena su tri hitna pregovaračka postupka u 2022. godini jer je redovan postupak poništen jer nije dostavljena nijedna ponuda. Lijek je bilo potrebno hitno nabaviti jer nije smjelo doći do prekida u liječenju pacijenta. Izvršeno je istraživanje tržišta i jedan dobavljač se izjasnio da je u mogućnosti nabaviti navedeni lijek sa kojim je i zaključen ugovor.
- Također smo revidirali i postupak nabavke lijeka INN Dalteparin. Uvidom u spisak lijekova na web stranici Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH ovlaštenu zastupnik za ovaj lijek je Pfizer BH d.o.o koji se 7. 10. 2021. godine izjasnio da se dotadašnji deltaparin (Fragmina 10.000 IU/1ml) prestaje proizvoditi, te da je dostupan drugi oblik lijeka Fragmina 10.000 IU/4ml). Ovaj oblik lijeka bi se uvezio putem interventnog uvoza u BiH i bio bi dostupan za 3-5 mjeseci. Pokrenut je postupak i dostavljeni su dokazi o istraživanju tržišta. Na pregovorima nije postignuto usaglašavanje o uslovima ugovora o nabavci odnosno isporuci lijeka. Ponuđena cijena od 13.02 KM po jedinici te ukupna ponuda od 234.000 KM nije bila u okviru utvrđene procijenjene vrijednosti. Donesena je Odluka o poništenju postupka 22. 2. 2022. godine.

Na sastanku Upravnog odbora 17. 5. 2022. godine donesena je Odluka o davanju saglasnosti o sufinansiranju primjene lijeka Fraxiparine (INN Nadroparin) koji se ne nalazi na listi lijekova i nije registrovan na stranici Agencije za lijekove.

- Ostali revidirani pregovarački postupci bez objave obavještenja provedeni su u skladu s članom 21. stav c) Zakona o javnim nabavkama, gdje za svaki određeni lijek ima samo jedan registrovani nosilac dozvole za stavljanje lijeka u promet. Izjavama proizvođača lijekova je utvrđeno koji veleprometnik je ovlašten za uvoz i distribuciju predmetnog lijeka, odnosno s kojim veleprometnikom će se voditi pregovori o nabavci takvog lijeka. Dostavljena Izjava, zajedno sa ostalim službenim podacima koji se mogu provjeriti na web stranici Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, u najvećem broju revidiranih uzoraka, služila je kao dokaz ekskluziviteta za vođenje pregovaračkih postupka.
- Revidirali smo dva konkurentna postupka: nabavka goriva (zaključen okvirni sporazum na četiri godine u vrijednosti od 46.800 KM) i nabavku računarske opreme ugovorene vrijednosti 23.395 KM. Revidirano je i tri direktna postupka nabavke: nabavke artikala za čišćenje (5.498 KM), održavanje automobila (1.955 KM) i osiguranja radnika (3.850). Nisu utvrđene nepravilnosti pri provođenju navedenih postupaka. Revidiran je i jedan propisani postupak iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama za obavljanje zdravstvenih usluga ugovorene vrijednosti 55.881.862 KM (detaljnije obrazloženo u tački 7.1.2.2. Izvještaja).

Zavod nije sačinio Plan javnih nabavki sa jasno definisanim predmetom nabavke i procijenjenom vrijednošću nabavke, što je imalo za posljedicu da nije osigurano potpuno transparentno provođenje javnih nabavki, što nije u skladu s članom 3. Zakona. Također, prilikom sačinjavanja Plana javnih nabavki nisu ispoštovane odredbe Procedura za pripremu i provođenje postupaka javnih nabavki.

Preporuka:

- *Plan javnih nabavki Fonda solidarnosti donijeti uz jasno definisanje predmeta i pojedinačno procijenjene vrijednosti nabavki, u skladu s Procedurama za pripremu i provođenje postupaka javnih nabavki, kako bi se osiguralo transparentno provođenje javnih nabavki, shodno Zakonu o javnim nabavkama.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Zavod je 12. 7. 2023. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: stvaranjem obaveza do visine sredstava utvrđenih Finansijskim planom Zavoda, obavljanjem kontinuiranog monitoringa i periodične evaluacije terapijskog liječenja pacijenata lijekovima sa liste lijekova Fonda solidarnosti, korištenjem lijekova sa posebnog programa, procjenom i izvještavanjem u vezi rizika poslovanja, održavanjem sastanaka komisija za uvođenje u pravo korištenja lijekovima, evidentiranjem potraživanja po osnovu paušalne naknade na bilansnim pozicijama, raspodjelom spornih predmeta „sukoba nadležnosti“, usaglašavanjem potraživanja i obaveza nastalih po osnovu međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju sa kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, preispitivanjem modaliteta prebijanja koja se odnose na međusobna dugovanja po osnovu inoosiguranja, te prevencijom korupcije.

Uvažena su i inkorporirana u konačan Izvještaj obrazloženja koja se odnose na procjenu i izvještavanje rizika poslovanja jer je dostavljena dokumentacija iz koje je vidljivo da je propisano izvještavanje o procjeni postojećih i pojavi novih rizika u poslovanju. Također, prihvaćena su obrazloženja koja se odnose na aktivnosti koje su u međuvremenu poduzete u vezi sa revidiranjem Plana integriteta.

Djelimično su prihvaćena dodatna obrazloženja u vezi s obavljanjem kontinuiranog monitoringa i periodične evaluacije terapijskog liječenja pacijenata lijekovima sa Liste lijekova Fonda solidarnosti. U komentaru je navedeno da Zavod kontinuirano vrši monitoring, s obzirom na to da se za korištenje svakog lijeka izdaje saglasnost nadležne komisije i da se programski prati korištenje svakog lijeka po pacijentima. U vezi evaluacije navedeno je da evaluaciju terapijskog liječenja može pratiti samo ordinirajući doktor, koji kontinuirano prati stanje pacijenata i konziliju predlaže terapiju. Navedeno je i da se od zdravstvenih ustanova zahtijeva dostavljanje evaluacije liječenja. Nisu dostavljeni dokazi da su evaluacije liječenja vršene. „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“ propisano je da Zavod treba obavljati poslove evaluacije terapijskog liječenja. Također, izvještaji o ovim aktivnostima nisu se sačinjavali i dostavljali nadležnom ministarstvu svakih šest mjeseci, kako je propisano navedenim Pravilnikom.

Za ostala obrazloženja nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- u obrazloženju vezanom za stvaranje obaveza iznad visine utvrđene Finansijskim planom navedeno je da je prekoračenje proizašlo iz rasta stalnih potreba za citostaticima i zakonskom obavezom da se pacijenti liječe lijekovima sa Liste lijekova Fonda solidarnosti, kao i povećane potrebe za liječenjem u inostranstvu, te da su u okviru posebnog programa sadržani lijekovi za liječenje metastatskog melanoma koji je uveden u program Fonda solidarnosti na osnovu Zaključka Parlamenta FBiH, a za koje je trebalo izdvojiti namjenska sredstva iz Budžeta FBiH, što nije učinjeno. Uvažavajući dato obrazloženje Zavod je, shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH, mogao preuzeti obaveze samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu finansijskog plana. Također, prema članu 105. Zakona o budžetima u FBiH, u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa ovim Zakonom, primjenjivat će se ovaj Zakon;
- u vezi sačinjavanja Plana javnih nabavki koje se finansiraju iz Fonda solidarnosti u komentaru je navedeno da Zavod u potpunosti ostaje kod svojih ranijih navoda, kao i da je tražio Mišljenje Agencije za javne nabavke na Plan koje je dostavljeno Uredu ranije. Također je navedeno da je donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama koji se, između ostalog, odnosi na Plan javnih nabavki, te je Zavod kod donošenja planova javnih nabavki za 2023. u potpunosti postupio saglasno navedenom članu. Uvidom u Plan javnih nabavki koje se finansiraju iz Fonda solidarnosti konstatovali smo da je sačinjen na način da je planirano devet grupa postupaka u okviru kojih je planirano provođenje više pojedinačnih postupaka. Procijenjena vrijednost utvrđena je za svaku grupu postupaka, odnosno za grupe lijekova, ali ne i za svaki pojedinačni postupak. Ističemo da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama propisano koje podatke sadrži plan javnih nabavki. Zavod je u Planu za 2023. godinu naveo grupe postupaka sa utvrđenim elementima u skladu sa Zakonom, ali ne i pojedinačne postupke koje planira provoditi. Obrazloženje nije utjecalo na izmjene nalaza u Izvještaju;
- u obrazloženju vezanom za rad komisija za utvrđivanje prava korištenja lijekova navedeni su razlozi zašto se pojedine komisije ne sastaju mjesečno, kako je propisano „Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH“ (pacijenti na sastancima komisija dobivaju terapiju dovoljnu za dva ili tri mjeseca, pojedine komisije održavaju se nakon što pristigne potrebna medicinska dokumentacija, u slučaju hitnosti komisije se izjašnjavaju elektronski kako bi se pacijentu osigurala terapija i mogućnost na liječenje u skladu sa medicinskim indikacijama). Navedeno je i da će biti izmjene akata koji se odnose na rad komisija, čije djelovanje treba regulisati internim aktom/poslovnikom o radu. Obavljenom revizijom je utvrđeno da se u slučajevima pacijenata s dijagnozom multiple skleroze nisu održavale komisije mjesečno, iako je bilo potrebno imajući u vidu pristigle zahtjeve. Dato obrazloženje nije imalo uticaja na izmjenu nalaza u Izvještaju s obzirom na to da je Pravilnikom koji je trenutno na snazi propisano da su komisije za utvrđivanje prava korištenja lijekova u obavezi jednom mjesečno obavljati procjenu pojedinačnih zahtjeva;

- u komentaru je navedeno obrazloženje vezano za paušalne naknade, da one predstavljaju javni prihod po osnovu doprinosa za zdravstvenu zaštitu inoosiguranika po osnovu međunarodnih ugovora, koji se saglasno članu 59. Zakona o budžetima u FBiH priznaju po načelu modificiranog nastanka događaja u periodu kada su mjerljivi, odnosno raspoloživi, odnosno uplaćeni na račun. Navodi se da je pripadajući iznos po osnovu paušalne naknade jedino mjerljiv kada sredstva uplate inonosoci, te da ne postoji mogućnost utvrđivanja tačnog/priznatog iznosa potraživanja u tekućem obračunskom periodu koji bi bio osnov za bilansno evidentiranje potraživanja po osnovu doprinosa paušalne naknade. Također, u komentaru se navodi da ne postoje propisane bilansne pozicije koje su prilagođene datim okolnostima iskazivanja paušalnih naknada, niti da se radi o potraživanjima koja se mogu utvrditi, evidentirati i potvrditi na datum bilansa u skladu sa MRS-ima. Napominjemo da se u skladu sa računovodstvenim propisima za vanbudžetske fondove potraživanja i prihodi ne evidentiraju istim stavom knjiženja. Potraživanja se evidentiraju u obračunskom periodu na koji se odnose, dok se prihodi evidentiraju u obračunskom periodu kada su naplaćeni. Zavod raspolaže podacima o iznosima potraživanja po osnovu paušalne naknade koji pripadaju svakom kantonalnom zavodu. S obzirom na to da od ovog iznosa Zavodu pripada 10,2%, smatramo da je iznos potraživanja koja Zavod treba evidentirati u bilansnoj evidenciji moguće utvrditi;
- u vezi usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza po osnovu inoosiguranja u obrazloženju Zavod navodi da kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja dostavlja dokument – Izvod za usaglašavanje, te da ovi dokumenti ni u formalnom ni u suštinskom smislu ne predstavljaju izvod otvorenih stavki, nego Izvod za usaglašavanje stanja obaveza i potraživanja za sve neizmirene obračunske periode. Napominjemo da je u Izvještaju korišten termin: Izvod za usaglašavanje stanja obaveza i potraživanja. Također, navodi se da tačno iskazivanje stanja potencijalnih obaveza i potraživanja u evidencijama nije moguće, s obzirom na to da struktura i ročnost obaveza i potraživanja po osnovu stvarnih troškova i paušalnih naknada ukazuju da se ne radi o konačnim saldima (zbog postojanja reklamacija i kontrareklamacija). Imajući u vidu da se podnose reklamacije i kontrareklamacije, ističemo važnost blagovremenog međusobnog usaglašavanja obaveza i potraživanja između Zavoda i kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja;
- Zavod navodi da je prebijanje obaveza i potraživanja predviđeno Zakonom o obligacionim odnosima, te kao takvo predstavlja institut domaćih pravnih propisa koji nije u suprotnosti sa računovodstvenim normama. Zavod je stava da nema smetnje za ispravno knjigovodstveno evidentiranje svih nastalih promjena po osnovu prebijanja kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja. Pored toga, Zavod navodi da međudržavni ugovori imaju jaču pravnu snagu u odnosu na domaće propise, te da je prema njima moguće dogovoriti ova prebijanja između ugovornih strana. U vezi s tim ističemo da je Zakonom o budžetima u FBiH definisano da se priznavanje prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka zasniva na modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja. Osim toga, u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, jedno od računovodstvenih načela na kojima se zasniva računovodstvo budžeta jeste i načelo pojedinačnog iskazivanja poslovnih događaja. Svako prebijanje međusobnih obaveza i potraživanja je odstupanje u odnosu na naprijed navedene odredbe propisa. Kao što smo već naveli, u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti sa Zakonom o budžetima u FBiH, primjenjivat će se ovaj Zakon.

Također, u komentarima je navedeno da nisu nabavljani novi lijekovi sa posebnog programa, već je nastavljeno liječenje pacijenata u skladu sa ranije zaključenim ugovorima, izdatim saglasnostima i prijedlozima kliničkih ustanova. Navedeno je i da bi isključivanje pacijenata sa odobrenim saglasnostima i pacijenata sa istom dijagnozom, kao i potpuni prestanak uvođenja novih pacijenata, doveo do smrtnih ishoda, te da Zavod ne može snositi posljedice za kršenje Zakona o zdravstvenoj zaštiti jer bi postupanjem po preporuci bili ugroženi život i zdravlje pacijenata.

Reviziju Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH obavio je revizorski tim u sastavu: Sabina Selesković – voditeljica tima, i Jelena Lovrić – članica tima.

Voditeljica tima

Sabina Selesković, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija**

Marijana Milićević, s. r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

19	721100	Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	218				0	#DIV/0!
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	600.000	580.441	1.270.794	-19.559	96,74
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220				0	#DIV/0!
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221				0	#DIV/0!
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222				0	#DIV/0!
24	721600	Prihodi od privatizacije	223				0	#DIV/0!
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224				0	#DIV/0!
26	722000	Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (od 27 do 33)	225	60.000	500.140	311.325	440.140	833,57
27	722100	Administrativne takse	226				0	#DIV/0!
28	722200	Sudske takse	227				0	#DIV/0!
29	722300	Komunalne naknade i takse	228				0	#DIV/0!
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229				0	#DIV/0!
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230				0	#DIV/0!
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231		425.082	249.036	425.082	#DIV/0!
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	60.000	75.058	62.289	15.058	125,10
34	723000	Novčane kazne	233				0	#DIV/0!
35	777000	Drugi tekući prihodi	234				0	#DIV/0!
36		PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 37 do 42)	235	31.590.500	30.839.256	30.799.562	-751.244	97,62
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	236	90.000	56.914	20.780	-33.086	63,24
38	732100	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	237	31.500.000	30.781.939	30.628.315	-718.061	97,72
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	238				0	#DIV/0!
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239				0	#DIV/0!
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240				0	#DIV/0!
42	733100	Donacije	241	500	403	150.467	-97	80,60

43		RASHODI (44 + 47 + 48 + 58 + 67 + 75 + 80)	242	219.305.500	230.187.515	205.657.210	10.882.015	104,96
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45 + 46)	243	2.603.000	2.345.877	2.323.511	-257.123	90,12
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	2.300.000	2.051.952	2.096.870	-248.048	89,22
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	303.000	293.925	226.641	-9.075	97,00
47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	253.000	216.435	218.784	-36.565	85,55
48	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge (od 49 do 57)	247	216.449.500	227.625.203	203.114.915	11.175.703	105,16
49	613100	Putni troškovi	248	53.000	38.624	36.100	-14.376	72,88
50	613200	Izdaci za energiju	249	60.000	49.775	43.825	-10.225	82,96
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	80.000	70.733	68.726	-9.267	88,42
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	126.174.500	135.738.696	120.409.962	9.564.196	107,58
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	18.000	9.737	1.621.338	-8.263	54,09
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253		2.738	1.036	2.738	#DIV/0!
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	70.000	42.921	47.557	-27.079	61,32
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	209.000	167.592	46.188	-41.408	80,19
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	89.785.000	91.504.387	80.840.183	1.719.387	101,92
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (od 59 do 66)	257	0	0	0	0	#DIV/0!
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258				0	#DIV/0!
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259				0	#DIV/0!
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260				0	#DIV/0!
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261				0	#DIV/0!
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262				0	#DIV/0!
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263				0	#DIV/0!
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264				0	#DIV/0!
66	614800	Drugi tekući rashodi	265				0	#DIV/0!
67	615000	Kapitalni transferi (od 68 do 74)	266	0	0	0	0	#DIV/0!
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267				0	#DIV/0!
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268				0	#DIV/0!
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269				0	#DIV/0!
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270				0	#DIV/0!
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271				0	#DIV/0!
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272				0	#DIV/0!
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273				0	#DIV/0!
75	616000	Izdaci za kamate (od 76 do 79)	274	0	0	0	0	#DIV/0!
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275				0	#DIV/0!
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276				0	#DIV/0!
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277				0	#DIV/0!
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278				0	#DIV/0!
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279					#DIV/0!
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 - 43)	280	-8.400.000	-15.324.352	-9.281.532	-6.924.352	

82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281					0	
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84 + 85 + 86)	282	0	0	0	0	0	#DIV/0!
84	811100 (osim 811122 i 811123)	Primici od prodaje stalnih sredstava	283					0	#DIV/0!
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284					0	#DIV/0!
86	811900	Ostali kapitalni primici	285		0	0	0	0	#DIV/0!
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (od 88 do 93)	286	100.000	66.997	106.428	-33.003	67,00	
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287				0	0	#DIV/0!
89	821200	Nabavka građevina	288				0	0	#DIV/0!
90	821300	Nabavka opreme	289	50.000	37.905	94.377	-12.095	75,81	
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290				0	0	#DIV/0!
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	50.000	29.092	12.051	-20.908	58,18	
93	821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	292				0	0	#DIV/0!
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 - 83)	293	100.000	66.997	106.428	-33.003	67,00	
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 - 94)	294	-8.500.000	-15.391.349	-9.387.960	-6.891.349	181,07	
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295					0	#DIV/0!
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (od 98 do 104)	296	0	0	0	0	0	#DIV/0!
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297				0	0	#DIV/0!
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298				0	0	#DIV/0!
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299				0	0	#DIV/0!
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300				0	0	#DIV/0!
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	301				0	0	#DIV/0!
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302				0	0	#DIV/0!
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303				0	0	#DIV/0!
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (od 106 do 112)	304	0	0	0	0	0	#DIV/0!
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305				0	0	#DIV/0!
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	306				0	0	#DIV/0!
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307				0	0	#DIV/0!
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308				0	0	#DIV/0!
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309				0	0	#DIV/0!
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310				0	0	#DIV/0!
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311				0	0	#DIV/0!
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 - 105)	312	0	0	0	0	0	#DIV/0!

114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313				0	#DIV/0!
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116 + 120)	314	0	0	0	0	#DIV/0!
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117 + 118 + 119)	315	0	0	0	0	#DIV/0!
117	814100	Zajmovi primljeni kroz Državu	316				0	#DIV/0!
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317				0	#DIV/0!
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318				0	#DIV/0!
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121 + 122 + 123)	319	0	0	0	0	#DIV/0!
121	815100	Zajmovi primljeni kroz Državu	320				0	#DIV/0!
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321				0	#DIV/0!
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322				0	#DIV/0!
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (od 125 do 130)	323	0	0	0	0	#DIV/0!
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz Državu	324				0	#DIV/0!
126	823200	Vanjske otplate	325				0	#DIV/0!
127	823300	Otplata domaćeg zaduživanja	326				0	#DIV/0!
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327				0	#DIV/0!
129	823500	Otplata duga po izdatim garancijama	328				0	#DIV/0!
130	823600	Otkup duga	329				0	#DIV/0!
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 - 124)	330	0	0	0	0	#DIV/0!
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95 + 113 + 131)	331	-8.500.000	-15.391.349	-9.387.960	-6.891.349	181,07

134	01	Opće javne usluge (od 137 do 142)	333	0	0	0	0	#DIV/0!
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334				0	#DIV/0!
136	012	Strana ekonomska pomoć	335				0	#DIV/0!
137	013	Opće usluge	336				0	#DIV/0!
138	014	Osnovno istraživanje	337				0	#DIV/0!
139	015	liR Opće javne usluge	338				0	#DIV/0!
140	016	Opće javne usluge n. k.	339				0	#DIV/0!
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340				0	#DIV/0!
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341				0	#DIV/0!
143	02	Obrana (od 144 do 148)	342	0	0	0	0	#DIV/0!
144	021	Vojna odbrana	343				0	#DIV/0!
145	022	Civilna odbrana	344				0	#DIV/0!
146	023	Inostrana vojna pomoć	345				0	#DIV/0!
147	024	liR Odbrana	346				0	#DIV/0!
148	025	Obrana n. k.	347				0	#DIV/0!
149	03	Javni red i sigurnost (od 150 do 155)	348	0	0	0	0	#DIV/0!
150	031	Policijske usluge	349				0	#DIV/0!
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350				0	#DIV/0!
152	033	Sudovi	351				0	#DIV/0!
153	034	Zatvori	352				0	#DIV/0!
154	035	liR Javni red i sigurnost	353				0	#DIV/0!
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354				0	#DIV/0!
156	04	Ekonomski poslovi (od 157 do 165)	355	0	0	0	0	#DIV/0!
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356				0	#DIV/0!
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357				0	#DIV/0!
159	043	Gorivo i energija	358				0	#DIV/0!
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359				0	#DIV/0!
161	045	Transport	360				0	#DIV/0!
162	046	Komunikacije	361				0	#DIV/0!
163	047	Ostale industrije	362				0	#DIV/0!
164	048	liE Ekonomski poslovi	363				0	#DIV/0!
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364				0	#DIV/0!
166	05	Zaštita životne sredine (od 167 do 172)	365	0	0	0	0	#DIV/0!
167	051	Upravljanje otpadom	366				0	#DIV/0!
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367				0	#DIV/0!
169	053	Smanjenje zagađenosti	368				0	#DIV/0!
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369				0	#DIV/0!
171	055	liR Zaštita životne sredine	370				0	#DIV/0!
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371				0	#DIV/0!

173	06	Stambeni i zajednički poslovi (od 174 do 179)	372	0	0	0	0	#DIV/0!
174	061	Stambeni razvoj	373				0	#DIV/0!
175	062	Razvoj zajednice	374				0	#DIV/0!
176	063	Vodosnabdijevanje	375				0	#DIV/0!
177	064	Ulična rasvjeta	376				0	#DIV/0!
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377				0	#DIV/0!
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378				0	#DIV/0!
180	07	Zdravstvo (od 181 do 186)	379	219.305.500	230.187.515	205.657.210	10.882.015	104,96
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	546.000	545.113	648.251	-887	99,84
182	072	Vanbolničke usluge	381				0	#DIV/0!
183	073	Bolničke usluge	382	125.545.150	135.139.150	119.721.734	9.594.000	107,64
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	88.037.550	90.682.371	81.577.046	2.644.821	103,00
185	075	liR Zdravstvo	384				0	#DIV/0!
186	076	Zdravstvo n. k.	385	5.176.800	3.820.881	3.710.179	-1.355.919	73,81
187	08	Rekreacija, kultura i religija (od 188 do 193)	386	0	0	0	0	#DIV/0!
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387				0	#DIV/0!
189	082	Usluge kulture	388				0	#DIV/0!
190	083	Usluge emitovanja i izdavaštva	389				0	#DIV/0!
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390				0	#DIV/0!
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391				0	#DIV/0!
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392				0	#DIV/0!
194	09	Obrazovanje (od 195 do 202)	393	0	0	0	0	#DIV/0!
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394				0	#DIV/0!
196	092	Srednje obrazovanje	395				0	#DIV/0!
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396				0	#DIV/0!
198	094	Visoko obrazovanje	397				0	#DIV/0!
199	095	Obrazovanje koje nije definisano nivoom	398				0	#DIV/0!
200	096	Pomoćne usluge u obrazovanju	399				0	#DIV/0!
201	097	liR Obrazovanje	400				0	#DIV/0!
202	098	Obrazovanje n. k.	401				0	#DIV/0!
203	10	Socijalna zaštita (od 204 do 212)	402	0	0	0	0	#DIV/0!
204	101	Bolest i hendikepiranost	403				0	#DIV/0!
205	102	Starost	404				0	#DIV/0!
206	103	Nasljednici	405				0	#DIV/0!
207	104	Porodica i djeca	406				0	#DIV/0!
208	105	Nezaposlenost	407				0	#DIV/0!
209	106	Stanovanje	408				0	#DIV/0!
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409				0	#DIV/0!
211	108	liR Socijalna zaštita	410				0	#DIV/0!
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411				0	#DIV/0!

U Sarajevu		Marković (Marko) Marija Certificirani računovoda		M.P.		Izv.prof.dr.sc. Vlatka Martinović dr. med. Rukovodilac	
Dana	21.02.2023. godine	Broj dozvole: CR-5901/5					

Sarajevo-Novo Sarajevo

Sjedište potrošačke jedinice

Fond

Pojedinačni obrasci: Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA

na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	37.294.708	46.269.076	80,60
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	12.408.838	26.610.933	46,63
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	1.370.987	537.249	255,19
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	23.514.883	19.120.894	122,98
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	1.964.112	1.983.387	99,03
12	011000	Stalna sredstva	011	3.133.181	3.062.683	102,30
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	1.277.912	1.188.139	107,56
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	1.855.269	1.874.544	98,97
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017	108.843	108.843	100,00
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019	108.843	108.843	100,00
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	39.258.820	48.252.463	81,36

1053932867628

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 1053932867628

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	43.281.326	36.785.820	117,66
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	42.276.729	36.503.806	115,81
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026			
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	1.004.597	282.014	356,22
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029			
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030			
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	-4.022.506	11.466.643	-35,08
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	1.855.269	1.874.544	98,97
37	520000	Ostali izvori sredstava	035	108.843	108.843	100,00
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036	740.127	979.172	75,59
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037		8.504.084	
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038	6.726.745		
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	39.258.820	48.252.463	81,36

Sarajevo-Novo Sarajevo, 21.02.2023.

Mjesto i datum

MARKOVIĆ (MARKO) MARIJA

Certifikovani računovođa

VLATKA MARTINOVIĆ

Rukovodilac

CR-5901/5

Broj dozvole

M.P.

063/339-929

Kontakt

Kontrolni broj: 1053932867628

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Federalno ministarstvo zdravstva
Nadležno ministarstvo

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH Sarajevo
Potrošačka jedinica - glava

Sarajevo-Novo Sarajevo
Sjedište potrošačke jedinice

4200642000008

Identifikacioni broj

84.30

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

2001

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0760

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

155592814514

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	1	2	3	4
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	210.445.885
2	710000	Prihodi od poreza	451	178.627.006
3	720000	Neporezni prihodi	452	1.257.040
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	30.561.839
5	740000	Kapitalni transferi	454	
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	0
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	
9		Finansiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	210.445.885
		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	224.580.983
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	2.345.877
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	216.435
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	222.018.671
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	
20	615000	Kapitalni transferi	468	
21	616000	Izdaci za kamate	469	
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	66.997
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	66.997
24		Finansiranje (25+26)	472	0
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	224.647.980
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	-14.202.095
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	26.610.933
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	12.408.838

Sarajevo-Novo Sarajevo, 21.02.2023.
Mjesto i datum

MARKOVIĆ (MARKO) MARIJA
Certifikovani računovođa

VLATKA MARTINOVIĆ
Rukovodilac

CR-5901/5
Broj licence

M.P.

063/339-929
Kontakt

Kontrolni broj: 155592814514

str. 1 od 1

BOSNA I HERCEGOVINA / FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I REOSIGURANJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
BOSNIA AND HERZEGOVINA / FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FBiH INSTITUTE FOR HEALTH INSURANCE AND REINSURANCE

Datum: 11.7.2023. godine
Broj: 01/D-01-2-3119-1/23

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH** za 2022. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Adresa: Trg Heroja 14, Sarajevo
Telefon: +387 33 728 700
Fax: +387 33 655 856
E-mail: zavod@zzofbih.ba
Web: www.zzofbih.ba
JIB: 4200642000008

UNION BANKA Sarajevo

Depozitni račun, KM: 102 05 000 000 64018
Glavni transakcijski račun, KM: 102 05 000 000 70808
Transakcijski račun, KM: 102 05 000 000 88753
Transakcijski račun, KM: 102 05 000 000 26964
Transakcijski račun, EUR: 102 05 000 000 70808
IBAN CODE: BA39 102 05 000 000 70808

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH** i koje je pokrenuo **Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
  - rukovodstvo;
  - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
  - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Odgovorno lice